

**POTRAVINÁŘSKÁ
KOMORA
ČESKÉ REPUBLIKY**

Novinky v potravinářské legislativě

Praha, říjen 2013

Mgr. Markéta Chýlková

Nařízení o poskytování informací o potravinách spotřebitelům

Nařízení EP a Rady (EU) č. 1169/2011

- návrh ze dne 30. ledna 2008 [2008/0028(COD)]
- Evropský parlament – 2. čtení skončilo přijetím návrhu
- Rada – formální přijetí 29. září 2011 → Úřední věstník EU 22. listopadu 2011
- nařízení EP a Rady (EU) č. 1169/2011 ze dne 25. října 2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 a (ES) č. 1925/2006 a o zrušení směrnice Komise 87/250/EHS, směrnice Rady 90/496/EHS, směrnice Komise 1999/10/ES, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/13/ES, směrnic Komise 2002/67/ES a 2008/5/ES a nařízení Komise (ES) č. 608/2004
- vstup v platnost – 20. dnem po vyhlášení v Úředním věstníku EU
- použitelnost – použije se ode dne 13. prosince 2014, s výjimkou čl. 9 odst. 1 písm. l), jenž se použije ode dne 13. prosince 2016, a části B přílohy VI, jež se použije ode dne 1. ledna 2014
- 7 kapitol
- 55 článků
- 15 příloh

!Q&A!
z 31. ledna 2013

Rozsah nařízení

- nařízení se vztahuje na balené a nebalené potraviny a na potraviny určené do zařízení společného stravování
- s výhradou předpisů Unie, které se vztahují na přírodní minerální vody a na potraviny určené pro zvláštní výživu, nesmějí informace o potravině připisovat jakékoli potravině vlastnosti umožňující zabránit určité lidské nemoci, zmírnit ji nebo ji vyléčit, ani na tyto vlastnosti odkazovat
- nařízení ruší od 13. prosince 2014:
 - směrnici 87/250/EHS (uvádění alkoholu v % objemových)
 - směrnici 90/496/EHS (nutriční značení)
 - směrnici 1999/10/ES (označování potravin ve vztahu k reklamě a prezentaci)
 - směrnici 2000/13/ES (označování potravin)
 - směrnici 2002/67/ES (označování chininu a kofeinu)
 - směrnici 2008/5/ES (povinné uvádění jiných údajů)
 - nařízení (ES) č. 608/2004 (fytosteroly, fytostanoly a jejich estery)
- nařízení mění:
 - nařízení (ES) č. 1924/2006 (povinné nutriční značení u výživových a zdravotních tvrzení)
 - nařízení (ES) č. 1925/2006 (povinné nutriční značení obohacených potravin)

Definice (čl. 2)

- nařízení přebírá definice z dosavadních předpisů na označování, které ruší
 - balená potravina
 - složka (směsná složka)
 - označení
 - zákonný název (vžitý název, popisný název)
 - živina
- nařízení přebírá definice z jiných právních předpisů, které zůstávají zachovány:
 - potravina
 - reklama (komunikační prostředky na dálku)
 - potravinářský enzym (přídavná látka, aroma atd.)
 - maso
- nařízení upravuje nové pojmy
 - etiketa
 - zorné pole (hlavní zorné pole)
 - čitelnost
 - primární složka
 - umělý nanomateriál

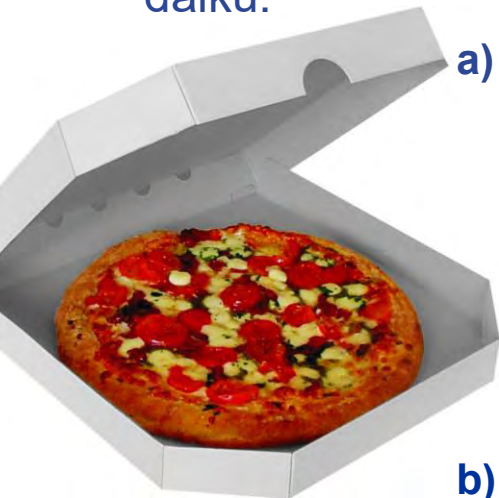
Povinně uváděné informace (čl. 9 odst. 1)

- a) název potraviny
 - b) seznam složek
 - c) alergeny
 - d) množství určitých složek nebo skupin složek
 - e) čisté množství potraviny
 - f) datum minimální trvanlivosti nebo datum použitelnosti
 - g) zvláštní podmínky uchování nebo podmínky použití
 - h) jméno nebo obchodní název a adresa PPP, pod jehož jménem nebo obchodním názvem je potravina uváděna na trh, a není-li usazen v EU, pak dovozce potraviny trh EU
 - i) země původu nebo místo provenience
 - j) návod k použití v případě potraviny, kterou by bez tohoto návodu bylo obtížné odpovídajícím způsobem použít
 - k) u nápojů s obsahem alkoholu vyšším než 1,2 % objemových skutečný obsah alkoholu v % objemových
 - l) výživové údaje
- + další povinně uváděné údaje uvedené v přílohách ("baleno v ochranné atmosféře", "se sladidly", "ošetřeno ionizujícím zářením", "rozmrazeno" atd....)

Prodej na dálku (čl. 14)

- odst. 1: Aniž jsou dotčeny požadavky na informace stanovené v článku 9, v případě balených potravin nabízených k prodeji komunikačními prostředky na dálku:

- a) povinné informace o potravinách, s výjimkou údajů uvedených v čl. 9 odst. 1 písm. f), musí být k dispozici před dokončením nákupu a uvedeny na materiálu podporujícím prodej na dálku nebo musí být poskytnuty jinými vhodnými prostředky jasně určenými provozovatelem potravinářského podniku. V případě využití jiných vhodných prostředků musí být povinné informace o potravinách poskytnuty, aniž by provozovatel potravinářského podniku přenášel na spotřebitele dodatečné náklady;
- b) veškeré povinné údaje musí být k dispozici v okamžiku doručení.

- odst. 2: V případě nebalených potravin nabízených k prodeji komunikačními prostředky na dálku musí být údaje vyžadované podle článku 44 dány k dispozici podle odstavce 1 tohoto článku.

- odst. 3: Ustanovení odst. 1 písm. a) se nevztahuje na potraviny nabízené k prodeji prostřednictvím prodejních automatů nebo automatizovaných obchodních prostor

Nebalené potraviny

- čl. 44 nařízení
- musí být poskytnuta alespoň informace o obsahu alergenů
- členské státy mohou přijmout vnitrostátní opatření, jimiž stanoví způsoby poskytování informací o alergenech
- nejsou-li tato opatření přijata, musí být informace o alergenech, které byly při přípravě potraviny (nebo pokrmu) použity
 - dobře viditelná
 - snadno čitelná
 - je-li to vhodné také nesmazatelná
 - ✓ musí být tedy uvedena písemnou formou
- členské státy mohou rozšířit okruh povinně uváděných údajů
- členské státy mohou přijmout opatření pro způsob poskytování údajů nebo jejich částí a případně pro způsob jejich vyjadřování a uvádění

Dostupnost a umístění povinných údajů

- u všech potravin – dispozici a snadno dostupné
- balené potraviny – vždy přímo na obalu nebo etiketě
- + zvláštní ustanovení pro případy, kdy jsou potraviny nabízeny k prodeji konečnému spotřebiteli nebo zařízením společného stravování nebalené nebo jsou-li baleny v místě prodeje na žádost spotřebitele nebo do hotového balení pro přímý prodej

Způsob uvádění povinných údajů

- na *viditelném* místě tak, aby byly dobře
 - *viditelné*
 - snadno *čitelné* a, je-li to vhodné,
 - *nesmazatelné* (nesmějí být skryty, zastřeny ani přerušeny)
- povinnou *velikostí písma*
- v *jazyce srozumitelném* spotřebitelům v daném (členské státy si mohou vlastními předpisy stanovit, že údaje musí být uvedeny v jednom nebo více úředních jazycích EU)

Údaje ve stejném zorném poli

- název potraviny + čisté množství + skutečný obsah alkoholu v % objemových (u nápojů s obsahem alkoholu vyšším než 1,2 % objemových)

Čitelnost

Základní pojmy

- čl. 2 odst. 2 písm. m) – **čitelností** se rozumí fyzický vzhled informace, jehož prostřednictvím je informace vizuálně přístupná pro běžnou populaci a který je určen různými prvky, mimo jiné velikostí písma, odstupy mezi písmeny, odstupy mezi řádky, tloušťkou tahů písma, barvou písma, povrchem materiálu a výrazným kontrastem mezi písmem a pozadím;
- čl. 2 odst. 2 písm. k) – **zorným polem** se rozumí všechny povrchy na balení, které lze přečíst z jednoho zorného úhlu;
- čl. 2 odst. 2 písm. l) – **hlavním zorným polem** se rozumí zorné pole, jehož si spotřebitel při nákupu s největší pravděpodobností všimne na první pohled a které mu umožní výrobek okamžitě rozpoznat, pokud jde o jeho charakteristické rysy nebo povahu a popřípadě jeho obchodní značku. Pokud má obal několik shodných hlavních zorných polí, považuje se za hlavní zorné pole to, které zvolí provozovatel potravinářského podniku;

!!! POZOR – ve stejném zorném poli musí být uveden

- **název**
- **čisté množství**
- **event. obsah alkoholu**

ALE – velikost písma se vztahuje k největší ploše !

Největší plocha a velikost písma...

Největší plocha = zorné pole obalu (tj. největší strana obalu)

větší než 80 cm² (čl. 13 odst. 2)

všechny povinné údaje
podle čl. 9 odst. 1

velikost písma 1,2 mm

menší než 80 cm² (čl. 13 odst. 3)

všechny povinné údaje
podle čl. 9 odst. 1

velikost písma 0,9 mm

menší než 25 cm² (příloha V)

výjimka z označení
výživovými údaji (čl. 16 odst. 3)

menší než 10 cm² (čl. 16 odst. 2)

povinnost uvádět pouze

- název potraviny
- alergen
- čisté množství
- datum minimální trvanlivosti
nebo datum použitelnosti

→ + seznam složek na řádě dostupný spotřebiteli

lahve k opakovanému použití (čl. 16 odst. 1)

- název potraviny, alergen, čisté množství, datum
min. trvanlivosti nebo použitelnosti a výživové údaje

Největší plocha je...

.... největší strana obalu, která je vidět z jednoho úhlu pohledu a která zároveň může být z jednoho zorného úhlu (technicky) potištěná

- obecně bude největší plocha limitována hranou obalu
- výška krát šířka

! ALE jsou i jiné obaly než hranaté krabičky....

VŽDY

- bude nutné vzít v úvahu tvar obalu a jeho specifika
- PPP bude povinen zajistit, aby povinné informace byly jasně čitelné a snadno pro spotřebitele dostupné

→ **2.3 Q&A: „V případě obalů ve tvaru válce nebo...lahví, které většinou nemají stejné tvary... jako plocha nezahrnující víka, dna, obruby na horní a spodní straně plechovek zakřivené části a hrdla lahví a sklenic...“**

Definice výšky malého písmene "x" – příloha IV

→ velikost písma je však ovlivněna mnoha různými faktory

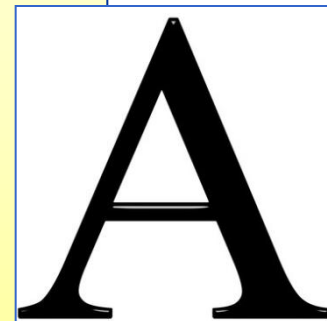
→ grafická úprava

→ velikost fontu, barva a kontrast

→ balení a potisk

NEPOUŽÍVEJTE

- příliš často podtrhávání
- příliš zhuštěné písmo
- příliš stylizované nebo dekorativní fonty
- řádky, na které se vejde málo slov
- příliš mnoho symbolů
- barvy se stejnými tonálními kontrasty
- obaly, které mohou znehodnotit čitelnost informací
- části obalů, které nejsou přímo a snadno dostupné

Příklady

Milk chocolate with blood orange filling (50%)

Ingredients: sugar, whole milk powder, vegetable fat, butter, cocoa mass, whey powder, cream powder, lactose, blood orange powder (1%), milk fat, maltodextrin, flavourings (blood orange, vanillin), emulsifier (soy lecithin). Cocoa solids: 30% minimum in the chocolate. Milk solids: 18% minimum in the chocolate.

Milk chocolate with blood orange filling (50%)

Ingredients: sugar, whole milk powder, vegetable fat, butter, cocoa mass, whey powder, cream powder, lactose, blood orange powder (1%), milk fat, maltodextrin, flavourings (blood orange, vanillin), emulsifier (soy lecithin). Cocoa solids: 30% minimum in the chocolate. Milk solids: 18% minimum in the chocolate.

Milk chocolate with blood orange filling (50%)

Ingredients: sugar, whole milk powder, vegetable fat, butter, cocoa mass, whey powder, cream powder, lactose, blood orange powder (1%), milk fat, maltodextrin, flavourings (blood orange, vanillin), emulsifier (soy lecithin). Cocoa solids: 30% minimum in the chocolate. Milk solids: 18% minimum in the chocolate.

Milk chocolate with blood orange filling (50%)

Ingredients: sugar, whole milk powder, vegetable fat, butter, cocoa mass, whey powder, cream powder, lactose, blood orange powder (1%), milk fat, maltodextrin, flavourings (blood orange, vanillin), emulsifier (soy lecithin). Cocoa solids: 30% minimum in the chocolate. Milk solids: 18% minimum in the chocolate.

Milk chocolate with blood orange filling (50%)

Ingredients: sugar, whole milk powder, vegetable fat, butter, cocoa mass, whey powder, cream powder, lactose, blood orange powder (1%), milk fat, maltodextrin, flavourings (blood orange, vanillin), emulsifier (soy lecithin). Cocoa solids: 30% minimum in the chocolate. Milk solids: 18% minimum in the chocolate.

Ingredients:

Beans (49%), tomatoes (27%), water, sugar, salt, modified corn flour, spirit vinegar, spice extracts, herb extract.

Ingredients:

Beans (49%), tomatoes (27%), water, sugar, salt, modified corn flour, spirit vinegar, spice extracts, herb extract.

COOKING GUIDELINES

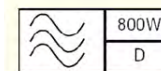
To Oven Cook:

Preheat oven to 180°C/375°F/ Gas mark 5. Place on a baking tray and cook for 20-25 minutes.

To Shallow Fry:

Fry in a little oil over a medium heat for 12-14 minutes turning occasionally.

To Microwave:

Cook on full power for 10 minutes.

! symboly a piktogramy lze uvést pouze v případě, že doplňují slovní vyjádření (např. návod k použití) !

100°C. 1-3 min.

Ingredients: Sugar, milk powder, butter, vegetable oil, antioxidant ascorbic acid, flavouring.

Ingredients: Sugar, milk powder, butter, vegetable oil, antioxidant ascorbic acid, flavouring.

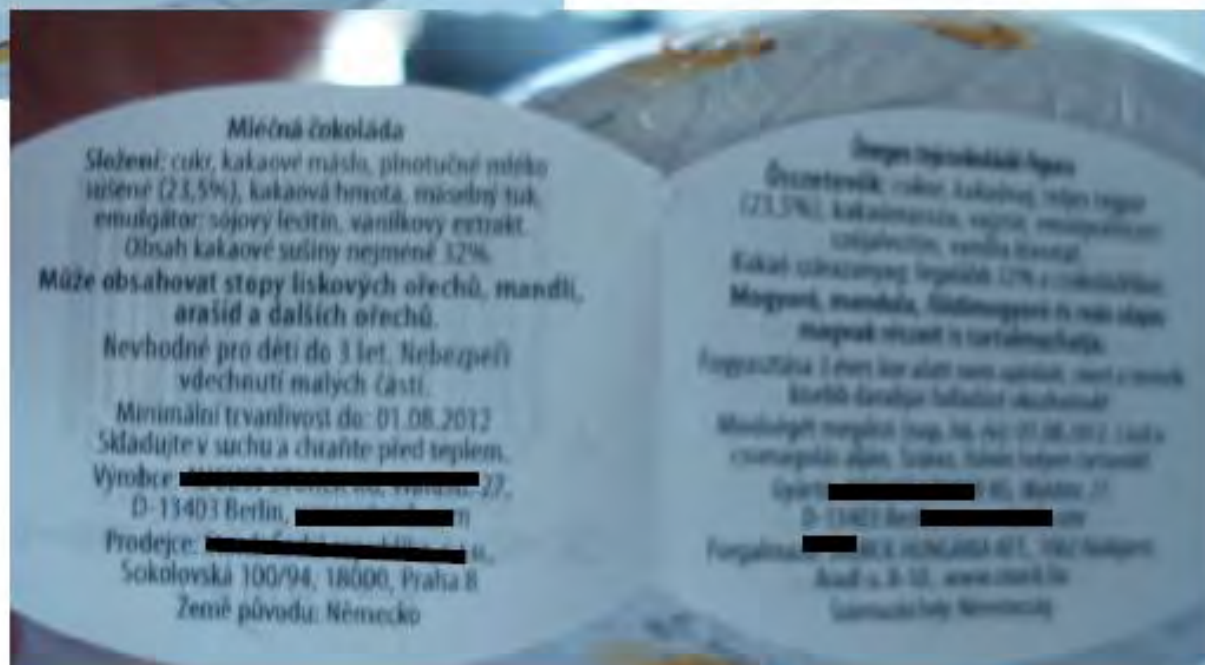
Ingredients: Sugar, milk powder, butter, vegetable oil, antioxidant ascorbic acid, flavouring.

Jak vůbec sdělit všechny povinné údaje ...

...když mají být snadno viditelné a nezakryté ?

4. skládané obaly na potraviny a přístupnost povinných údajů

Budou dozorové orgány akceptovat obaly, u nichž je např. na dně přilepená skládačka, která po otevření obsahuje všechny povinné údaje v povinné velikosti písma ?

PK ČR	Podle našeho názoru u některých typů výrobků je toto jednou z mála možností, jak vyřešit problém velikosti písma a velikosti obalu a zároveň vyhovět požadavkům environmentální legislativy.
SZPI	Tato otázka bude předmětem tzv. QandA, které připravuje EK. V každém případě využití těchto peel-off labels musí být posuzováno v kontextu celého nařízení 1169/2011 zejména pak čl. 37 a dále čl. 12 a 13 nařízení. Budou-li splněny požadavky na označení, vč. snadné dostupnosti (čl. 12, 13 a 37 nařízení č. 1169/2011), pak bude takové označení v případech, kdy by jinak nebylo možné dodržet předepsanou velikost písma, s největší pravděpodobností možné akceptovat. Může se jednat např. o vánoční nebo velikonoční figurky, kde je uvedení údajů přímo na obale nebo na etiketě na obale problematické nebo nemožné.

Obalem ale není.... papírová páska přes chléb...

31. papírová páska přes chléb

Považují se papírové pásky přes chléb za obal výrobku ?

PK ČR	Domníváme se, že to obal není. Vycházíme z toho, i přes to, že je přes chléb páska s informacemi o produktu, nejedná se o balený výrobek (nesplňuje požadavek zákona o obalech, není uzavřený atd.). Jedná se pouze o formu sdělení informací o nebaleném výrobku, a proto taková etiketa musí splňovat pouze požadavky na nebalenou potravinu, co se označení týká (tj. v případě nařízení (EU) č. 1169/2011 taxativně vyjmenovaných pár povinných údajů).
SZPI	Se stanoviskem PK souhlasíme. V souladu s § 5 zákona č. 110/1997 Sb. mají obaly a obalové materiály chránit potravinu před znehodnocením a znemožňovat záměnu nebo změnu obsahu bez otevření nebo změny obalu. Taková potravina není chráněná obalem před mechanickým a jiným poškozením a před případnou kontaminací. Papírová páska neplní funkci obalu. Chléb s papírovou páskou nelze podřadit ani pod definici balené potraviny dle čl. 2 odst. 2 písm. e) nařízení (EU) č. 1169/2011.

35. Povinné údaje ve stejném zorném poli

Je povinné uvádět údaje podle čl. 13 odst. 5 nařízení (EU) č. 1169/2011 (konkrétně název a čisté množství) ve stejném zorném poli vždy, když se na obalu, resp. některé jeho straně uvede název potraviny (tedy opakovaně) nebo postačí uvést tyto údaje ve stejném zorném poli pouze jednou např. na zadní straně obalu ?

PK ČR	Podle čl. 13 odst. 3 stále ještě platné směrnice 2000/13/ES musí být vyjmenované údaje uváděny ve stejném zorném poli. Podle čl. 13 odst. 5 nařízení (EU) č. 1169/2011 musí být také vyjmenované údaje uváděny ve stejném zorném poli. Avšak ani z jednoho právního předpisu jednoznačně nevyplývá, zda stačí tuto povinnost splnit pouze jednou, anebo zda je nutné tyto údaje společně uvádět i při každém uvedení byť pouze názvu potraviny. Zde se také střetávají dvě rozdílné interpretace nařízení, z nichž jedna vyžaduje uvádět všechny údaje pokaždé, a druhá naopak říká, že povinnost vyplývající z nařízení bude splněna i v případě, že budou tyto údaje uvedeny společně jen jednou. PK ČR se kloní k názoru, že k naplnění povinnosti vyplývající z čl. 13 odst. 5 nařízení postačí uvést ve stejném zorném poli název, čisté množství a obsah alkoholu vyšší než 1,2 % objemových pouze jednou.
SZPI	Pokud se název výrobku, čisté množství potraviny a obsah alkoholu na obale vyskytují víckrát, musí být alespoň 1x uvedeny ve stejném zorném poli.

Vybrané povinné údaje

Jméno nebo obchodní jméno a adresa PPP

PPP odpovědný
za potravinu

tento PPP je
povinen zajistit,
že informace na
potravině jsou
vedeny přesně
a v souladu s
platnými
právními
předpisy

- čl. 8 nařízení
- na potravině musí být uveden PPP, pod jehož *jménem* nebo *obchodním názvem* je potravina uváděna na trh
- není-li usazen v EU, pak *dovozce* potraviny na trh Unie

- je vyloučena možnost uvést PPP prostřednictvím ochranné známky
- není povinné uvádět charakter hospodářské aktivity (např. že se jedná o výrobce, prodávajícího či balírnu – to je dobrovolná informace jdoucí nad rámec povinných údajů)

- označení PPP nesmí uvádět spotřebitele v *omyl*
- musí být *přesná a vypovídající* i s uvedením *státu*, a to v jazyce *srozumitelném* pro spotřebitele daného státu
- neuvedení státu je možné pouze ve výjimečných případech

- značení země původu povinné není, pokud by neuvedení tohoto údaje uvádělo v omyl o původu nebo vzniku potraviny

Datum zmrazení

- a) povinné uvádění data zmrazení nebo data prvního zmrazení v případech, kdy je produkt zmražen více než jednou, a jedná se o:
- maso + masné polotovary + nezpracované produkty rybolovu, které byly zamrazeny
- b) formy vyjádření
- před datem se uvede výraz "*Zmrazeno dne...*" a doplní se se datem samotným nebo odkazem, kde na obalu /etiketě lze toto datum nalézt
 - datum se uvede v nekódovaném tvaru v pořadí den – měsíc – rok

Čisté množství

- čisté množství potravin se vyjadřuje v litrech, centilitrech, mililitrech, kilogramech nebo gramech, jak je to vhodné:
 - a) u tekutých produktů v objemových jednotkách
 - b) u ostatních produktů v hmotnostních jednotkách
- EK může pro určité druhy potravin stanovit, že se čisté množství vyjadřuje jiným způsobem
- technická pravidla stanoví příloha IX

zmizí záporné
hmotnostní
odchylky ????

Zvláštní průvodní údaje při označování potravin

a) údaj o fyzikálním stavu nebo určitém způsobu úpravy potravin

- v názvu např. v prášku, opakovaně zmrazené, uzená...
- v případě, že potravina bude před prodejem zmrazena a prodávána jako rozmrazená, na obale se musí uvést "*Rozmrazeno*"
 - výjimky (zmrazení jako technologicky nezbytný krok apod.)

b) doplňkové údaje

- baleno v ochranné atmosféře
- obsah sladidel, kofeinu apod.
- přidané fytoosteroly, jejich estery, fytostanoly nebo jejich estery

c) imitace potravin

- pokud bude v potravíně nahrazena složka nebo součást, pak se tato skutečnost uvede na etiketě jako doplňující informace k seznamu složek
- uvede se v těsné blízkosti názvu produktu
- velikostí fontu, která tvoří alespoň 75 % velikosti fontu, ve kterém je uveden název potravin, a který nesmí být menší než je povinná minimální velikost písma

d) seznam potravin osvobozených od požadavku na povinné výživové údaje

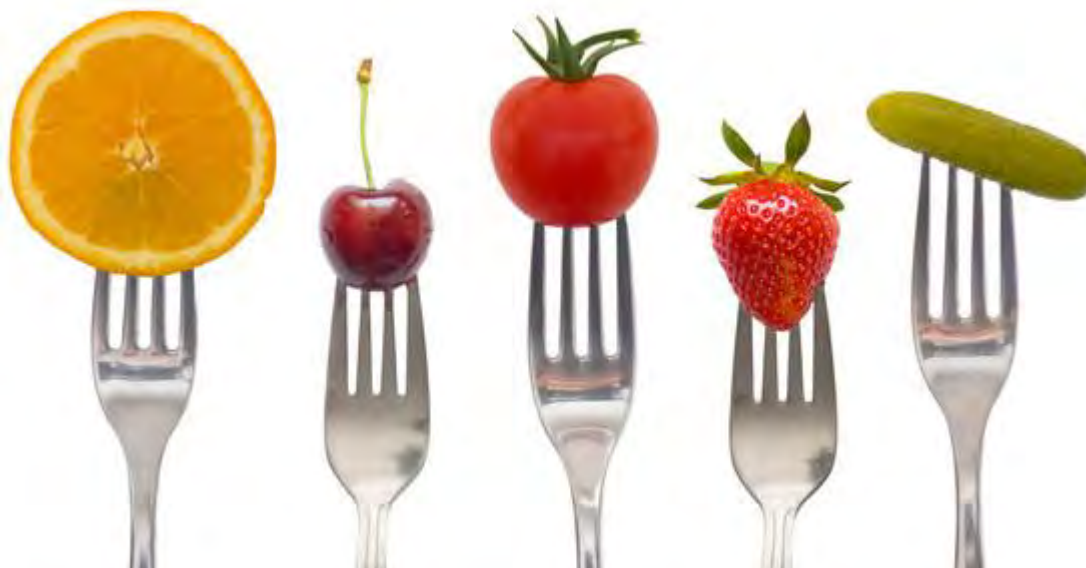

Zvláštní průvodní údaje týkající se masa a masných výrobků

- a) přidané bílkoviny odlišného živočišného původu
 - údaj o přítomnosti takových bílkovin a jejich původu
- b) masný výrobek a polotovar v podobě krájeného masa, kusu nebo plátku
 - pokud doplněná voda tvoří víc než 5 % váhy finálního produktu
- c) výrobky ve skutečnosti vytvořené spojením různých kusů, ale vyvolávající dojem jednoho celistvého kusu
 - "zformované maso", "zformované rybí maso"
- d) zvláštní požadavky na označení "mleté maso"
 - kritéria složení kontrolována na základě denního průměru
 - souběžně s požadavky uvedenými v kapitole IV oddíle V přílohy III nařízení (ES) č. 853/2004
- e) zvláštní požadavky na označování střivek uzenin
 - pokud střívko uzených výrobků nebude jedlé, musí to být uvedeno na obalu

Seznam složek

Požadavky nařízení

- čl. 9 odst. 1 písm. b) – povinně se uvede seznam složek;
- čl. 18 – **pravidla pro uvádění složek**
 - seznam složek se nadepíše nebo uvede patřičným nadpisem obsahujícím slovo „**složení**“
 - seznam složek obsahuje všechny složky seřazené **sestupně** podle hmotnosti stanovené v okamžiku jejich použití při výrobě potraviny;
 - složky se označují svým specifickým názvem
 - technická pravidla stanoví příloha VII
 - složky v podobě umělých nanomateriálů se uvádí v seznamu složek a musí být za jejich názvy označení (*nano*)
- čl. 19 - u některých potravin lze seznam složek vynechat
- čl. 20 – některé součásti potravin lze také ze seznamu složek vynechat
- čl. 22 – pravidlo QUID zůstává zachováno
- Příloha VII – pozor např. na označení rostlinných olejů (musí být uveden konkrétní rostlinný původ...)

Množství určitých složek nebo kategorií složek

- množství složky nebo skupiny složek použité při výrobě nebo přípravě potraviny se vyjádří jako **procentní podíl** – v názvu potraviny nebo bezprostředně vedle tohoto názvu nebo v seznamu složek společně s danou složkou nebo skupinou složek, pokud je dotčená složka nebo skupina složek :
 - a) uvedena v názvu potraviny (např. ravioli se sýrem ricotta a špenátem) nebo ji spotřebitelé s tímto názvem obvykle spojují (např. brambory v bramborových knedlíkách);
 - b) na etiketě zdůrazněna slovy, vyobrazením nebo grafickým znázorněním (např. obrázek vajec na balení majonézy), nebo
 - c) důležitá pro charakterizaci potraviny a pro její odlišení od výrobků, s nimiž by mohla být zaměněna kvůli svému názvu nebo vzhledu (např. mléko a oříšky v čokoládovém roztíratelném krému).

Vypuštění součástí potravin ze seznamu složek – čl. 20

➤ aniž je dotčen čl. 21 (alergeny), není nutné do seznamu složek uvádět:

součásti složky, které byly během výroby přechodně odděleny a poté znovu do potraviny přidány

voda:

- pokud se používá k rekonstituci
- jako nálev, který se během nekonzumuje

nosiče a látky, které nejsou aditivy, ale jsou používány stejným způsobem a ke stejným účelům jako aditiva, a jsou použity v nezbytně nutném množství

přidatné látky a enzymy,

- které byly v jedné nebo více složkách dané potraviny, ale v konečném výrobku již neplní svoji technologickou funkci
- nosiče a látky, které nejsou aditivy, avšak jsou používány stejným způsobem a ke stejnému účelu jako nosiče, použité v nezbytně nutném množství

látky, které nejsou aditivy, ale jsou používány stejným způsobem a ke stejnému účelu a jsou v konečném výrobku přítomny, byť v pozměněné formě

2. označování přídatných látek zejm. u pekařských výrobků

Jak správně označit složky (zejm. přídatné látky), které byly do výrobku přidány ve formě např. pekařské směsi a které již ve finálním výrobku vůbec nejsou zastoupeny (např. kyselina askorbová, lecithin apod.) ?

PK ČR Nařízení (EU) č. 1169/2011 stanoví, že složky mají být označené podle „okamžiku jejich použití při výrobě potraviny“. Totéž vyplývá i z vyhlášky č. 113/2005 Sb. Složkou se však ve smyslu čl. 2 odst. 1 písm. f) nařízení (EU) č. 1169/2011 rozumí jakákoli látka nebo produkt, včetně aromat, potravinářských přídatných látek a potravinářských enzymů, a jakákoli součást směsné složky, která je použita při výrobě nebo přípravě potraviny a je v konečném výrobku stále přítomna, i když případně ve změněné formě; za složky se nepovažují rezidua. Čl. 20 nařízení (EU) č. 1169/2011 následně umožňuje vypustit některé složky úplně.

Německý pekařský svaz za tímto účelem dokonce vydal příručku, kdy přídatnou látku uvádět a kdy nikoli, viz. http://www.wissensforum-backwaren.de/files/07_bmi_aktuell_sonder.pdf

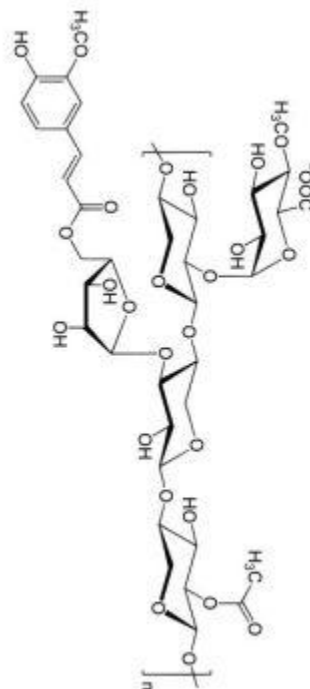
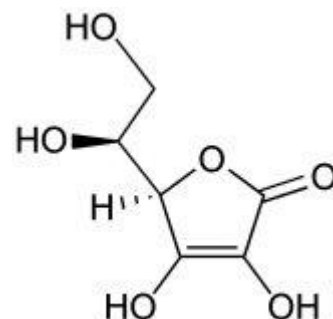
Podle názoru PK ČR není nutné přídatné látky, které byly ve formě pekařské směsi přidány při přípravě potraviny do výrobku a ve finálním výrobku nejsou přítomny, označovat. Nesplňují buď vůbec podmínku uvedenou v definici složky (nejsou v konečném výrobku přítomny), anebo pokud obsaženy jsou, neplní již technologickou funkci.

SZPI Se stanoviskem PK souhlasíme.

Dle čl. 18 odst. 1 nařízení č. 1169/2011 seznam složek obsahuje všechny složky potraviny seřazené sestupně podle hmotnosti, stanovené v okamžiku jejich použití při výrobě potraviny.

Pokud se při výrobě pekařského výrobku použije přídatná látka/složka, která není ve finálním výrobku přítomna, nesplňuje tak definici „složky“ uvedené v článku 2 odst. 2 písm. f) nařízení č. 1169/2011 (tato složka není v konečném výrobku přítomna).

Ve složení také nemusí být uvedeny přídatné látky a enzymy dle čl. 20 písm. b) bodu i) nařízení č. 1169/2011.

33. označování enzymů

Jsou enzymy použité v pekařských výrobcích složkou ve smyslu vyhlášky č. 113/2005 Sb. ? Pokud je enzym považován za složku, jak jej ve složení výrobku označit ? Příkladem je enzym amyláza, který není uveden ve vyhlášce č. 4/2008 Sb. jako přídatná látka, ale plní svoji technologickou funkci ve výrobním procesu.

PK ČR	V pekařských výrobcích enzym technologicky ovlivňuje jakost, tudíž je považován za složku a musí být uveden ve složení. V případě enzymu amyláza navrhuje uvést kategorii: látka zlepšující mouku.
--------------	--

SZPI	Pokud enzym (př. amyláza) splňuje v pekařském výrobku definici „složky“ dle §2 písm. b) vyhl. č.113/2005 – tzn. enzym byl použit při výrobě potraviny a je v konečném výrobku stále obsažen, a to i ve změněné formě, musí být uveden ve složení potraviny.
-------------	---

V případě, že použitý enzym nespadá do vyhl. č. 4/2008 Sb., ale do rámce nařízení (ES) č. 1333/2008, je nezbytné rozhodnout, zda má ve finální potravině technologickou funkci.

V případě, že daný enzym má ve finální potravině technologickou funkci, měl by být ve složení finální potraviny deklarován. V čl. 3 odst. 2 písm. ii) nařízení (ES) č. 1332/2008 se potravinářským enzymem rozumí produkt získaný z rostlin, zvířat či mikroorganismů nebo jejich produktů přidávaný do potravin za technologickým účelem v kterékoli fázi výroby, zpracování, přípravy atd.

V bodě 18 preambule nařízení (ES) č. 1332/2008 se uvádí:

„Potravinářské enzymy by měly být označeny podle technologické funkce v potravině a dále specifickým názvem potravinářského enzymu.“

K nařízení (ES) č. 1332/2008 doposud nebyl vydán pozitivní seznam enzymů povolených při výrobě potravin, ve kterém by měl být uveden název enzymu a jeho bližší specifikace. Z výše uvedeného vyplývá, že platné právní předpisy zatím nestanovují konkrétní způsob označování enzymů ve složení potravin.

SZPI v současné době nemá žádné relevantní informace o možných nežádoucích účincích spojených s konzumací potravin, při jejichž výrobě byl použit enzym alfa amyláza. Z pohledu mezinárodních standartů Codex Alimentarius je enzym alfa amyláza řazen mezi povolené přídatné látky, které bylo přiřazeno číslo jednotné mezinárodní identifikace ISN no. 1100. Do výše uvedeného seznamu povolených přídatných látek mohou být zařazeny pouze látky, s pozitivním hodnocením rizika. Rovněž v USA má alfa amylasa status GRAS (Generally recognized as safe), to znamená, že je obecně považována za bezpečnou pro použití v potravinách.

Značení alergenů

Požadavky nařízení

- čl. 9 odst. 1 písm. c) – povinně se uvede každá látka nebo pomocná látka uvedená na seznamu v příloze II nebo látka z nich odvozená způsobující alergii nebo nesnášenlivost, která byla použita při výrobě a je v konečném výrobku stále přítomna, byť v pozměněné podobě;
- čl. 21 – **pravidla pro označování alergenů**
 - uvádějí se v seznamu složek s jasným odkazem na látku podle přílohy II a
 - název je zvýrazněn tak, aby byl jasně odlišen od ostatních složek uvedených v seznamu (např. typem či stylem písma nebo barvou pozadí);
 - pochází-li více složek nebo pomocných látek obsažených v potravine z jediné látky nebo produktu ze seznamu, musí to být v označení jasně uvedeno pro každou danou složku nebo pomocnou látku;
 - uvedení údaje o alergenech ve smyslu čl. 9 odst. 1 písm. c) se nevyžaduje tehdy, pokud název potraviny jasně odkazuje na danou látku nebo produkt (pozn.: pak se také nepoužije ani zvýraznění !)

ALE – jak má být tedy údaj o alergenech zvýrazněn ?

Vyjádření údaje o alergenech...

DOPORUČENÍ: požadavkům nařízení lze nejlépe vyhovět uvedením informace o alergenech **tučným písmem**

Event. je možné použít také

➤ tučné podtržené zvýraznění

NEPOUÍVEJTE !

➤ odkazy hvězdičkou (*)

➤ barevné odlišení

➤ *odlišný font*

➤ kurzívu

POZOR:

➤ u obalů pod 10 cm² lze seznam složek vynechat, ale údaj o alergenu musí být uveden za slovem „*Obsahuje...*“

Zásadní změny ve značení výživových údajů

Výživové údaje (čl. 30 až 35)

! nevztahuje se na minerální vody, ale pouze pokud na nich není uvedeno VT nebo ZT anebo nejsou-li uvedeny dobrovolně

Povinná velikost písma

povinné (čl. 9 odst. 1 písm. I)

"big 7"

- energet.hodnota
- tuky
- nasycené MK

- sacharidy
- cukry
- bílkoviny a
- sůl

na 100 g / 100 ml

a dobrovolně **na porci** (musí být kvantifikován jejich počet)

v tabulce

(lineární formou pouze při nedostatku místa)

% podíl referenčních hodnot příjmu podle příloha XIII část B

Dovětek: "Referenční hodnota příjmu u průměrné dospělé osoby 8400 Kj/2000 kcal"

dobrovolně uváděné

pouze:

- mononenasycené MK
- polynenasycené MK
- polyalkoholy
- škrob
- vláknina
- vitamíny / minerální látky**

není povoleno

- cholesterol
- TFA

na 100 g / 100 ml

a dobrovolně **na porci** a **v tabulce** (nebo lineární formou)

dobrovolně zopakované

pouze **energ.h.**

vyjádřena vždy **na 100 g / 100 ml**

energ. h. + cukry, tuky, nasycené MK, sůl

- **energ. h.** - vždy na 100 g/ml a na porci
- **ostatní** - mohou být i jen na porci

- vždy na přední straně obalu ("hlavní zorné pole")
- v povinné velikosti písma **1,2 mm**
- může být i jinou formou než je tabulka - graficky

****Denní referenční hodnoty příjmu**

Výživové údaje – stejné zorné pole

Povinné

Nepovinné

Výživové údaje

	Na 100g / 100ml
Energetická hodnota	kJ / kcal
Tuky	g
<i>z toho</i>	
Nasycené mastné kyseliny	g
- mononenasycené mastné kyseliny (monoenové mastné kyseliny)	g
- polynenasycené mastné kyseliny (polyenové mastné kyseliny)	g
Sacharidy	g
<i>z toho</i>	
- cukry	g
- polyalkoholy	g
- škroby	g
Vláknina	g
Bílkoviny	g
Sůl	g

Čl. 32 odst. 1:

- údaje o energetické hodnotě a obsahu živin se vyjadřují v měrných jednotkách uvedených v příloze XV

Čl. 32 odst. 2:

- údaje o energetické hodnotě a obsahu živin se vyjadřují na 100 g nebo 100 ml

- pokud je množství tví energetické hodnoty a živin zanedbatelné, lze informaci o nich nahradit prohlášením
- zanedbatelná množství tví uvádějí „guidance on tolerance“

- povinné i dobrovolné informace musí být v daném formátu, který vyžaduje, aby energetická hodnota a živiny byly pojmenovány
- piktogramy a symboly jsou povoleny pouze u povinných údajů a jako dodatečné

- pokud to místo umožňuje, musí být výživové údaje v tabulce, jinak lineárně tyto živiny musí být na 100 g/ml a mohou být doplněny na porci nebo jednotku spotřeby

- výživové údaje se uvádí na potravinu ve stavu, v jakém je prodávána
- pokud je to vhodné mohou být uváděny na potravinu po úpravě, ale musí být připojeny podrobné pokyny pro přípravu
- není nutné, aby byly splněny obě podmínky najednou – je ale nutné uvést návod k přípravě!

- energetickou hodnotu nelze vyjádřit pouze jako „kcal“

- musí být uveden údaj týkající se soli, nikoli sodíku
- pokud potravinu obsahuje přirozeně se vyskytující sodík, může být tato informace v blízkosti údaje o množství soli (tj. nesmí být přidána v průběhu výroby anebo v důsledku použitých složek)

- nelze uvádět údaje o jiných živinách nebo látkách
- pokud je uvedeno tvrzení, musí být údaj o účinné látce uveden v blízkosti výživových údajů

Výtivové údaje – referenční hodnota příjmu (dále jen „RI“)

Výtivové údaje

	Na 100g / 100ml	%* na 100 g/ml
Energetická hodnota	kJ / kcal	%
Tuky	g	%
<i>z toho</i>		
Nasycené mastné kyseliny	g	%
- mononenasycené mastné kyseliny (monoenoové mastné kyseliny)	g	
- polynenasycené mastné kyseliny (polyenoové mastné kyseliny)	g	
Sacharidy	g	%
<i>z toho</i>		
- cukry	g	%
- polyalkoholy	g	
- škroby	g	
Vláknina	g	
Bílkoviny	g	%
Sůl	g	%

Čl. 32 odst. 1:

- údaje o energetické hodnotě a obsahu živin se vyjadřují v měrných jednotkách uvedených v příloze XV

Čl. 32 odst. 2:

- údaje o energetické hodnotě a obsahu živin se vyjadřují na 100 g nebo 100 ml

Čl. 32 odst. 4:

- údaje o energetické hodnotě a obsahu živin lze vyjádřit jako % podíl referenčních hodnot příjmu stanovených na 100g/ml

Čl. 32 odst. 5:

- pokud jsou uvedeny údaje podle čl. 32 odst. 4, musí se v jejich těsné blízkosti rovněž nacházet přesná formulace

***Referenční hodnota příjmu u průměrné dospělé osoby (8400 kJ / 2000 kcal)**

- dokud Komise nepřijme konkrétní pravidla, nelze RI na děti používat
- členské státy si však mohou přijmout svoje vnitrostátní pravidla (čl. 32 odst. 4, čl. odst. 3 a čl. 43)

- pokud se používá zkratka, musí být na obalu vysvětlena

- musí se objevit všude, kde je RI vyjádřeno na 100 g/ml (nemusí, pokud je RI vyjádřeno jen na porci)
- pokud je vyjádřeno pouze na porci, nemusí být

- zkratku RI lze použít, ale „referenční hodnota příjmu“ nemá žádný nařízením povolený ekvivalent
- pokud je použita, na obalu se musí objevit celá věta, kterou nelze modifikovat

Výtivové údaje – porce vs. RI

Povinné

Nepovinné

Výtivové údaje

	Na 100g / 100ml	Na porci	%* na 100 g/ml	%* na porci**
Energetická hodnota	kJ / kcal	kJ / kcal	%	%
Tuky	g	g	%	%
z toho				
Nasycené mastné kyseliny	g	g	%	%
- mononenasycené mastné kyseliny (monoenové mastné kyseliny)	g	g		
- polynenasycené mastné kyseliny (polyenové mastné kyseliny)	g	g		
Sacharidy	g	g	%	%
z toho				
- cukry	g	g	%	%
- polyalkoholy	g	g		
- škroby	g	g		
Vláknina	g	g		
Bílkoviny	g	g	%	%
Sůl	g	g	%	%

*Referenční hodnota příjmu u průměrné dospělé osoby (8400 kJ / 2000 kcal)

!!! vždy když jsou uvedeny RI na 100 g/ml !!!

**1 porce = 1 sušenka / plátek / lžíce = 10 g

- nařízení umožňuje vyjádřit povinné i dobrovolné výtivové údaje na porci nebo jednotku spotřeby
- mohou být uvedeny doplňkově k vyjádření na 100 g/ml
- doplňkově k % RI na 100g/ml *nebo místo něho*

- % RI lze vyjádřit pouze na porci, aniž by byla RI vyjádřena i na 100 g/ml
- podmínka uvést hodnotu na porci a k tomu % RI na porci není kumulativní – lze je uvést podle výběru ze předpokladu, že budou respektovány podmínky stanovené nařízením

- za stávajících podmínek v rámci přechodného období lze i nadále používat označení GDA, a to aniž by byla nutně uvedena v tabulce
- není však možné je zaměnit za RI

- porce nebo jednotka spotřeby musí být
 - spotřebitelem snadno rozeznatelná
 - kvantifikovaná na obale a
 - v blízkosti musí být uveden počet porcí nebo jednotek spotřeby v balení
- lze ji vyjádřit i formou symbolů

Vitamíny a minerální látky

Výtivové údaje

	Na 100g / 100ml	%* na 100 g/ml	%* na porci
Povinné výtivové údaje...		%	%
<i>Údaje o vitamínech a minerálních látkách</i>			
Vitamíny (např. vitamín C)	µg / mg	%	%
Minerální látky (např. vápník)	µg / mg	%	%

- vyjadřují se na 100 g/ml a zároveň v % RI na 100 g/ml
- navíc mohou být vyjádřena i v % RI na porci / výrobcem doporučenou denní dávku
- **!!! MUSÍ BÝT UVEDEN DOVĚTEK !!!**

- lze uvádět pouze ty vitamíny a minerální látky, které jsou uvedeny v příloze XIII část A, a to v jednotkách zde uvedených

➤ významným množstvím se rozumí:

- 15 % denní referenční hodnoty příjmu na 100 g/ml u potravin jiných, než nápojů
- 7,5 % referenční hodnoty příjmu na 100 ml v případě nápojů
- 15 % referenční výtivové hodnoty na porci v případě, že balení (ať potravina či nápoj) obsahuje 1 porci

- lze uvádět pouze tehdy, vyskytují-li se v potravine ve významném množství
- v opačném případě se neuvádí vůbec

- doplňky stravy jsou vyňaty z povinného výtivového označování AVŠAK
- bude nutné nahradit DDD povoleným označením (alespoň „referenční hodnota příjmu“), protože směrnice pro doplňky stravy odkazuje na rušenou směrnici o nutričním označování
- zároveň zůstává zachována povinnost uvádět denní dávku doporučenou výrobcem

Vitamin A (µg)	800	Chlor (mg)	800
Vitamin D (µg)	5	Vápník (mg)	800
Vitamin E (mg)	12	Fosfor (mg)	700
Vitamin K (µg)	75	Hořčík (mg)	375
Vitamin C (mg)	80	Železo (mg)	14
Thiamin (mg)	1,1	Zinek (mg)	10
Riboflavin (mg)	1,4	Měď (mg)	1
Niacin (mg)	16	Mangan (mg)	2
Vitamin B6 (mg)	1,4	Fluor (mg)	3,5
Kyselina listová (µg)	200	Selen (µg)	55
Vitamin B12 (µg)	2,5	Chrom (µg)	40
Biotin (µg)	50	Molybden (µg)	50
Kyselina pantothenová (mg)	6	Jód (µg)	150
Draslík (mg)	2 000		

Opakování výživových údajů

energetická
hodnota

16%*

nebo

energetická
hodnota

25%*

179 kJ/ 43 kcal
na 100 g/ml

+

tuky

6%*

**nasycené
mastné
kyseliny**

1%*

cukry

16%*

sůl

0%*

- lze pouze
 - na přední straně obalu
 - povinnou velikostí písma
 - vyjmenované údaje

!!! nelze zaměnit GDA za RI !!!

- *z dopisu MZe k použití GDA - „poskytnutím flexibility k použití termínu „GDA“ nebo jakéhokoliv jiného termínu v budoucnu v souvislosti s uplatňováním čl. 32 a čl. 33 by byl zmařen cíl harmonizace a mohlo by být potenciálně „rušeno“ ustanovení čl. 35...“ viz. také bod 3.19 Q&A*

za stávajících podmínek v rámci přechodného období lze dále použít at označení GDA, a to aniž by byla nutně uvedena v tabulce

* Referenční hodnota příjmu u průměrné dospělé osoby (8400 kJ/2000 kcal) – ale pouze v případě, že se uvádí RI na 100 g/ml !!!

➤ lze uvést i jen na porci

- energetická hodnota musí být vždy uvedena na 100 g/ml + dodatečně lze na porci

- tyto údaje musí být v tabulce výživových údajů
- % RI lze na přední straně uvést jako doplněk k absolutním hodnotám vyjádřeným v tabulce, i když nebude tato forma vyjádření uvedena v tabulce

Další způsoby vyjadřování a uvádění výživových údajů – čl. 35

GDA ?

Kromě výše uvedených způsobů vyjadřování údajů (na 100g/ml, přepočet na jednu porci, procentní podíl referenčních hodnot příjmu) a prezentace (název živiny, číselná hodnota) lze použít další způsoby vyjádření / prezentace za využití grafického znázornění nebo symbolů, jsou-li splněny tyto požadavky:

- jsou založeny na důkladných a vědecky ověřených spotřebitelských výzkumech a neuvádějí spotřebitele v omyl;
- jsou vytvořeny na základě konzultací s velkým počtem skupin zúčastněných subjektů;
- jejich cílem je usnadnit spotřebitelům pochopení příspěvku nebo významnosti potravin pro obsah energie a živin v jejich stravě;
- pokud jde o jiné způsoby vyjadřování, vycházejí buď z harmonizovaných referenčních hodnot příjmu uvedených v Příloze XIII, nebo nejsou-li k dispozici, z obecně přijatých vědeckých doporučení o příjmu energie a živin;
- jsou objektivní a nediskriminační; a
- jejich použití nevytváří překážky volnému pohybu zboží.

- odpověď MZe na dotaz použití GDA - „poskytnutím flexibility k použití termínu „GDA“ nebo jakéhokoli jiného termínu v budoucnu v souvislosti s uplatňováním čl. 32 a čl. 33 by byl zmařen cíl harmonizace a mohlo by být potenciálně „rušeno“ ustanovení čl. 35 (tento článek je určen k pojetí dalších forem vyjádření údajů kromě těch, které jsou výslovně uvedeny nařízení). Doplňkové používání terminologie „GDA“ je stále možné na základě čl. 35 za předpokladu souladu s kritérii v tomto článku uvedenými...“
- viz. také bod 3.19 Q&A – „...Ve světle tohoto záměru nelze používat výraz Guideline Daily Amounts (doporučená denní dávka) nebo jeho zkratku GDA při aplikaci článků 32 a 33 nařízení (viz také bod 3.18). Je třeba také zdůraznit, že pojem „referenční hodnota příjmu“ se liší od pojmu doporučená denní dávka ... Spotřebitelé by se neměli domnívat, že se jedná o minimální množství potřebné k zachování dobrého zdravotního stavu.“

Výpočet výtímový ch údajů a tolerance

Způsob uvádění informací

Čl. 34 odst. 5 - jsou-li energetická hodnota nebo obsah živin zanedbatelné, lze informace o nich nahradit např. prohlášením "*Obsahuje zanedbatelné množství...*" umístěným v těsné blízkosti výživových údajů, pokud jsou uvedeny...

- Komise může přijmout legislativní akty týkající se energetické hodnoty a obsahu živin, které lze považovat za zanedbatelné

Výpočet

Čl. 31 odst. 4 – Komise může přijmout prováděcí akty, v nichž stanoví podrobná pravidla pro jednotné uvádění nutričních hodnot, pokud jde o jejich přesnost, jako např. rozdíly mezi uváděnými hodnotami a hodnotami zjištěnými při úřední kontrole...

▪ leden 2013

- Pokyny Evropské komise týkající se uvádění nutričních hodnot a obsahu vlákniny na obalech – na stránkách Komise nebo na foodnetu
<http://www.foodnet.cz/polozka/?jmeno=Pokyny+Evropsk%C3%A9+komise+t%C3%BDkaj%C3%ADc%C3%AD+se+uv%C3%A1d%C4%9Bn%C3%AD+nutri%C4%8Dn%C3%ADch+hodnot+a+obsahu+vl%C3%A1kniny+na+obalech&id=35145>
- akceptovatelné rozdíly mezi uváděnými nutričními údaji a údaji zjištěnými úřední kontrolou
- pravidla pro zaokrouhlování a stanovení „zanedbatelného“ množství

- uvedení údajů na jednom místě v tabulce s přiřazenými číselnými hodnotami, s výj. malých obalů (lineární forma)

Jak zjistit obsah energie a ostatních výživných látek ?

"big 4"

energie
bílkoviny
sacharidy
tuky

- energie – přepočítávací koeficienty
- ostatní nutrienty – výpočet podle surovin (od dodavatele)
- analytická metoda

tabulky např. ÚZPI nebo ministerstvo zemědělství USA

<http://www.nal.usda.gov/fnic/foodcomp/search/>

<http://www.agronavigator.cz/>

- tabulky

software NUTRICOM
(přes Společnost pro výživu)

akreditované laboratoře (např. SVU)
analýza obsahu cukrů – do 2 tis. Kč
sodíku do 300 Kč, nas. matné kyseliny 1200 Kč

"big 8"

Průměrné/ Priemerne obsahuje:	100 g	32 g (1 tyčinka)	% GDA*
Energetická hodnota:	2286 kJ	732 kJ	9 %
	546 kcal	175 kcal	
Bílkoviny / Bielkoviny:	3,8 g	1,2 g	2 %
Sacharidy:	56,3 g	18,0 g	7 %
- z toho cukry:	49,5 g	15,8 g	18 %
Tuky:	33,9 g	10,8 g	15 %
- z toho nasycené / nasýtené mastné kyseliny:	20,1 g	6,4 g	32 %
Vláknina:	1,2 g	0,4 g	2 %
Sodík:	0,04 g	0,01 g	0 %

Kategorie

- Ekonomika
- Encyklopedie
- Evropská Unie
- Ilustrace
- Informační
- Legislativa
- Lesnictví a rybníkářství
- Potravinářství

Informace o knize

Název knihy : Tal

Autor : Kopec K.

Metodika sestave zeleniny, seznam

Další údaje : 72 st

Cena : 60 Kč

Agricultural Research Service

NUTRIENT DATA LABORATORY

Search the USDA National Nutrient Databases

This interface allows simple searches. Enter up to 5 keywords which best describe your match, check your spelling or try a related keyword. If you get too many food items, search for food items which contain all of the keywords. Keywords do not have to be items by placing the word "not" in front of a keyword.

For Example: Entering "apples not canned" will produce a list of food items containing:

If you want to view reports on foods by single nutrients, such as calcium or niacin, visit

For more information, including documentation and files for downloading, on SR20.

Keyword(s): [Help](#)

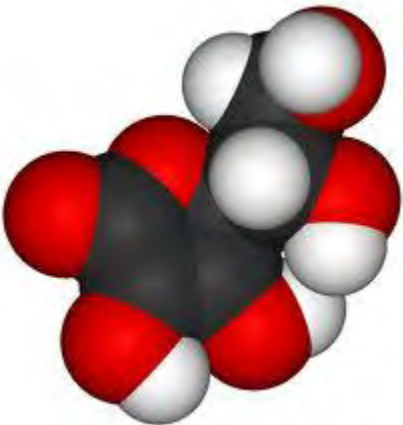
Select Food Group:

[Home](#) [How to get information](#)

Cheese, cottage, lowfat, 1% milkfat

NDB No: 01016 (Nutrient values and weights are for edible portion)
Refuse: 0%

Nutrient	Units	Value per 100 grams	Number of Data Points	\$ E
Proximates				
Water	g	82.48	0	
Energy	kcal	72	0	
Energy	kJ	303	0	
Protein	g	12.39	8	0
Total lipid (fat)	g	1.02	5	0
Ash	g	1.39	7	0
Carbohydrate, by difference	g	2.72	0	
Fiber, total dietary	g	0.0	0	
Sugars, total	g	2.72	0	
Minerals				

Databáze chemického složení potravin na internetu

- European Food information Council: www.eufic.org
 - FAO: www.fao.org/infoods/directory-en.stm
 - Finska: www.finel.fi
 - Dánska: www.foodcomp.dk
 - Irska: www.ucc.ie/en/ifcdb
 - USA: www.nal.usda.gov
 - Číny: www.caf-net.org/index.htm
 - Japonska: database.food.sugiyama-u.ac.jp
 - Arménie: www.agrowebce.net
- databáze zahrnují informace z různého počtu zemí, vesměs však obsahují jen údaje o základních látkách

Dánská databáze složení potravin

➤ www.foodcomp.dk

Danish Food
Composition Data
version 7

Search food data

- Search food name
- Alphabetical list
- Search food group
- Component list

About food data
Download food data
Use of food data
Changes in data
Special lists
Food data history
Links

🇩🇰 Dansk version

W3C HTML 4.01 W3C CSS

SHARE

Search Food Data

The National Food Institute's Food Composition Databank contains information about the nutrient content in the most important Danish and foreign foods.

The food composition databank contains information about 1049 foods.

You can search the databank in different ways:

- ⇒ Search on name
- ⇒ Alphabetical list

You can perform a free text search for foods in the databank.

Alphabetical list of all English food names in the Food Composition Databank.
Information about the single food is obtained by clicking the food name in question (or the corresponding food number).

- ⇒ Food group

The foods are grouped according to food groups, and the foods can be selected by clicking the food name (or the corresponding food number).

- ⇒ Nutrient list

List of proximates and nutrients covered by the Danish Food Composition Databank.
Information about the foods content of the nutrient in question is obtained by clicking the corresponding nutrient name in the list.

- ⇒ Special lists

Lists with information, which is not suitable for food entries at present.

Česká databáze složení potravin

➤ www.czfcdb.cz

www.czfcdb.cz

Centrum pro databázi složení potravin | Databáze složení potravin ČR, verze 3.12

CZFCDB.cz
Centrum pro databázi složení potravin

ÚZEI
VÚPP

Úvodní stránka
Vyhledávání potravin
Dokumentace k databázi
EuroFIR
Odkazy
Kontakty

Rychlé vyhledávání
Zadejte název nebo část názvu potraviny:

HLEDEJ

Další možnosti vyhledávání
[dle abecedy](#) | [podle nutrientu](#) | [dle skupiny](#) | [pokročilé](#)

Databáze složení potravin ČR verze 3.12

Databáze složení potravin ČR je spravována a aktualizována Centrem pro databázi složení potravin ČR – společnou pracovní skupinou Ústavu zemědělské ekonomiky a informací a Výzkumného ústavu potravinářského Praha, v.v.i.

Tato aplikace představuje výstup z databáze složení potravin v režimu jedna hodnota pro kombinaci potravina/nutrient. Data byla zpracována a dokumentována v souladu s požadavky sítě excellence EuroFIR (European Food Information Resource).

Ve verzi 3.12 jsou zpřístupněna data pro 418 potravin. Informace o zpracování dat jsou uvedeny v sekci Dokumentace k databázi.

Databáze je chráněna dle zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon). Údaje o nutričním složení potravin mají informativní charakter a nejsou určeny pro komerční využití.

Nacházíte se zde: [Úvodní stránka](#) » [Potraviny](#) » Chléb pšeničný celozrnný, Graham

- ▶ [Úvodní stránka](#)
- ▶ [Vyhledávání potravin](#)
- ▶ [Dokumentace k databázi](#)
- ▶ [EuroFIR](#)
- ▶ [Odkazy](#)
- ▶ [Kontakty](#)

FCDB ID 0200

Chléb pšeničný celozrnný, Graham

Bread, wheat, Graham

Popis potraviny kódy [LanguaL](#)

[A0178](#) [A0458](#) [A0632](#) [A0691](#) [A0729](#) [A0768](#) [A0817](#) [A0945](#) [A1240](#)
[A1290](#) [B1312](#) [C0155](#) [E0147](#) [F0014](#) [G0005](#) [H0148](#) [J0001](#) [K0003](#)
[M0001](#) [N0001](#) [P0024](#)

[Zobrazit přiřazené deskriptory](#)

Obsah ve 100 g jedlého podílu

Koeficient pro jedlý podíl 1

Název nutrientu	Kód EuroFIR	Jednotka	Hodnota	Citace
Nutrienty základní				
Energie kJ	ENERC	kJ	1040	00012
Energie kcal	ENERC	kcal	247	00012
Bílkoviny celkové [NCF:6.25]	PROT	g	9.1	00020
Dusík celkový	NT	g	1.4	00012
Lipidy celkové (tuky) [FACF:]	FAT	g	2.7	00020
Sacharidy celkové	CHOT	g	49.8	00012
Sacharidy využitelné	CHO	g	43.4	00012
Vláknina potravy	FIBT	g	6.4	00002

Značení země původu

Povinné značení země původu

- pravidla platí pro:
 - hovězí maso, ovoce a zeleninu, banány, olivový olej, víno, vejce, dovážená kuřata, med a chmel
- Komise vypracuje zprávy pro:
 - jiné druhy masa než je vepřové, drůbeží, skopové a kozí masa a další potraviny, a to do 13.12.2014
 - pro maso použité jako složka, a to do 13.12.2013.

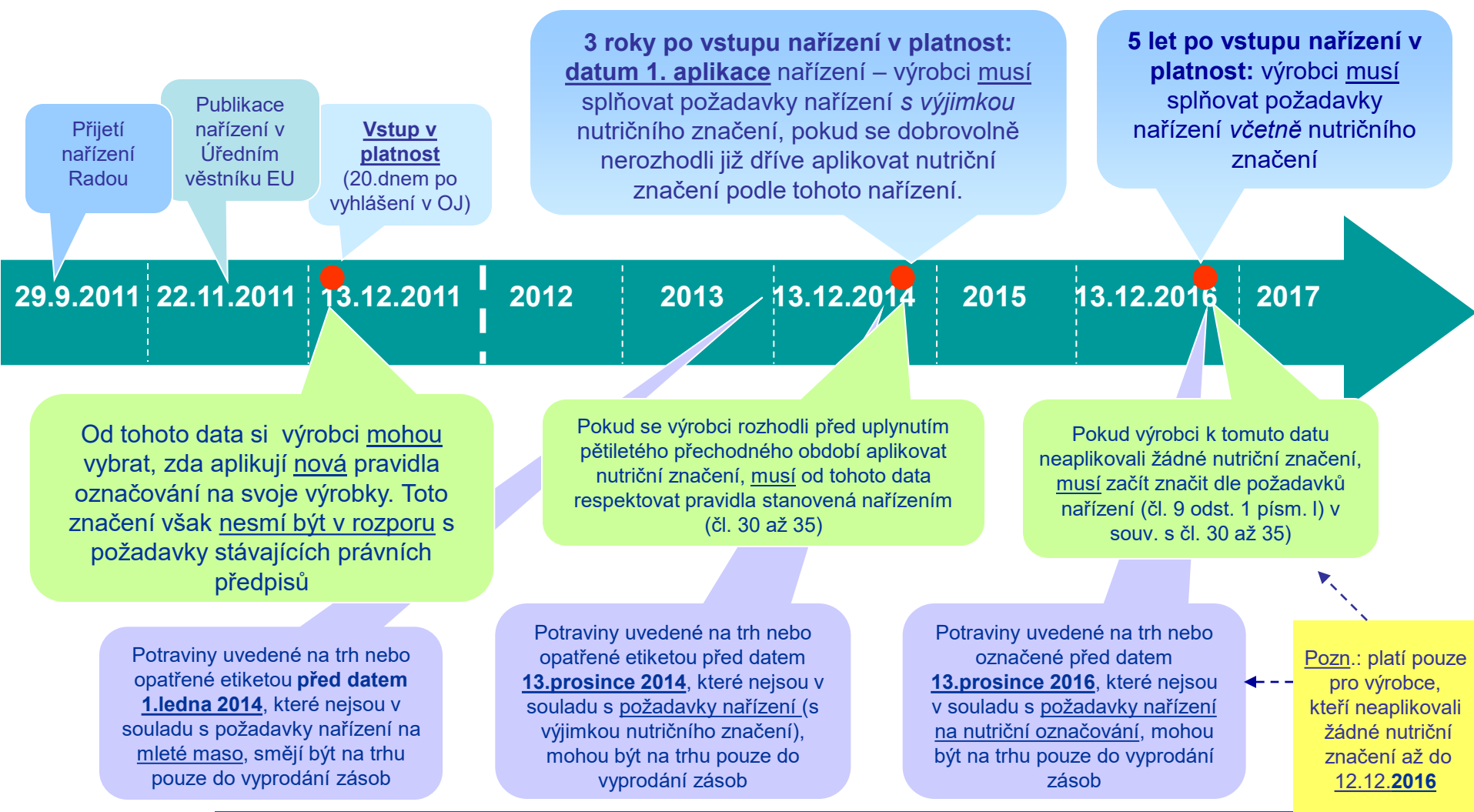

Dobrovolné značení země původu

- čl. 26 odst. 3 – je-li uváděna země původu nebo místo provenience a nejedná se o stejnou zemi nebo místo, z nichž pochází její primární složka:
 - a) uvede se rovněž země původu nebo místo provenience dané primární složky, nebo
 - b) uvede se, že země původu nebo místo provenience primární složky se liší od země původu nebo místa provenience potraviny

ALE – chceme rozšířit povinnost značení země původu ?

Nařízení o poskytování informací o potravinách spotřebiteli – přechodná období

Food Improvement Agents Package (FIAP)

Právní stav

- harmonizace legislativy týkající se enzymů a zlepšení dosavadních pravidel pro používání aromat (a ingrediencí s aromatizujícími vlastnostmi) a aditiv
- zjednodušené společné postupy pro aditiva, enzymy a aroma, které budou založeny na vědeckých odůvodněních EFSA

Nariadení EP a R. (ES) č. 1331/2008 ze dne 16. prosince 2008, kterým se stanoví jednotné povolenací řízení pro potravinářské přídatné látky, potravinářské enzymy a potravinářská aroma

procedurální podmínky + pro zahrnutí jednotlivých do seznamů Společenství + pravidla + označení

Nariadení EP a R. (ES) č. 1332/2008 ze dne 16. prosince 2008 o potravinářských enzymech a o změně směrnice Rady 83/417/EHS, nariadení Rady (ES) č. 1493/1999, směrnice 200/13/ES, směrnice Rady 2001/111/ES a nariadení (ES) č. 258/97

komunitární seznam všech enzymů používaných z technologických důvodů + potraviny, do nichž byly použity enzymy, musí být označeny

Nariadení EP a Rady (ES) č. 1333/2008 ze dne 16. prosince 2008 o potravinářských přídatných látkách

Nariadení EP a Rady (ES) č. 1334/2008 ze dne 16. prosince 2008 o aromatech a některých složkách potravin, označujících se aromatem pro použití v potravinách nebo na jejich povrchu a o změně nariadení Rady (EHS) č. 1601/91, nariadení (ES) č. 2232/96 a č. 110/2008 a směrnice 2000/13/ES

korigenda ze dne 4.3.2010 – sjednocení dosud používané terminologie

Nařízení (EU) č. 234/2011

- nařízení Komise (EU) č. 234/2011 ze dne 10.března 2011, kterým se provádí nařízení EP a Rady (ES) č. 1331/2008, kterým se stanoví jednotné povolovací řízení pro potravinářské přídatné látky, potravinářské enzymy a látky určené k aromatizaci potravin (nebylo upraveno korigendy)
- použitelné od **11.září 2011**
- o povolení každé látky žádá výrobce, uživatel, resp. skupina výrobců či uživatelů sám
- žádosti se zasílají přímo Komisi, přičemž žadatel je povinen zohlednit praktické pokyny k podávání žádostí, které zpřístupnila Komise na stránkách DG SANCO
- praktické pokyny DG SANCO:
http://ec.europa.eu/food/food/fAEF/authorisation_application_en.htm
- praktické pokyny EFSA:
<http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/doc/1305.pdf>
- lhůta pro podání žádosti 24 měsíců po datu uplatnění prováděcích opatření (tj. od 11.září 2011 do 10.září 2013)
- aktuálně se uplatní na enzymy a enzymatické přípravky !

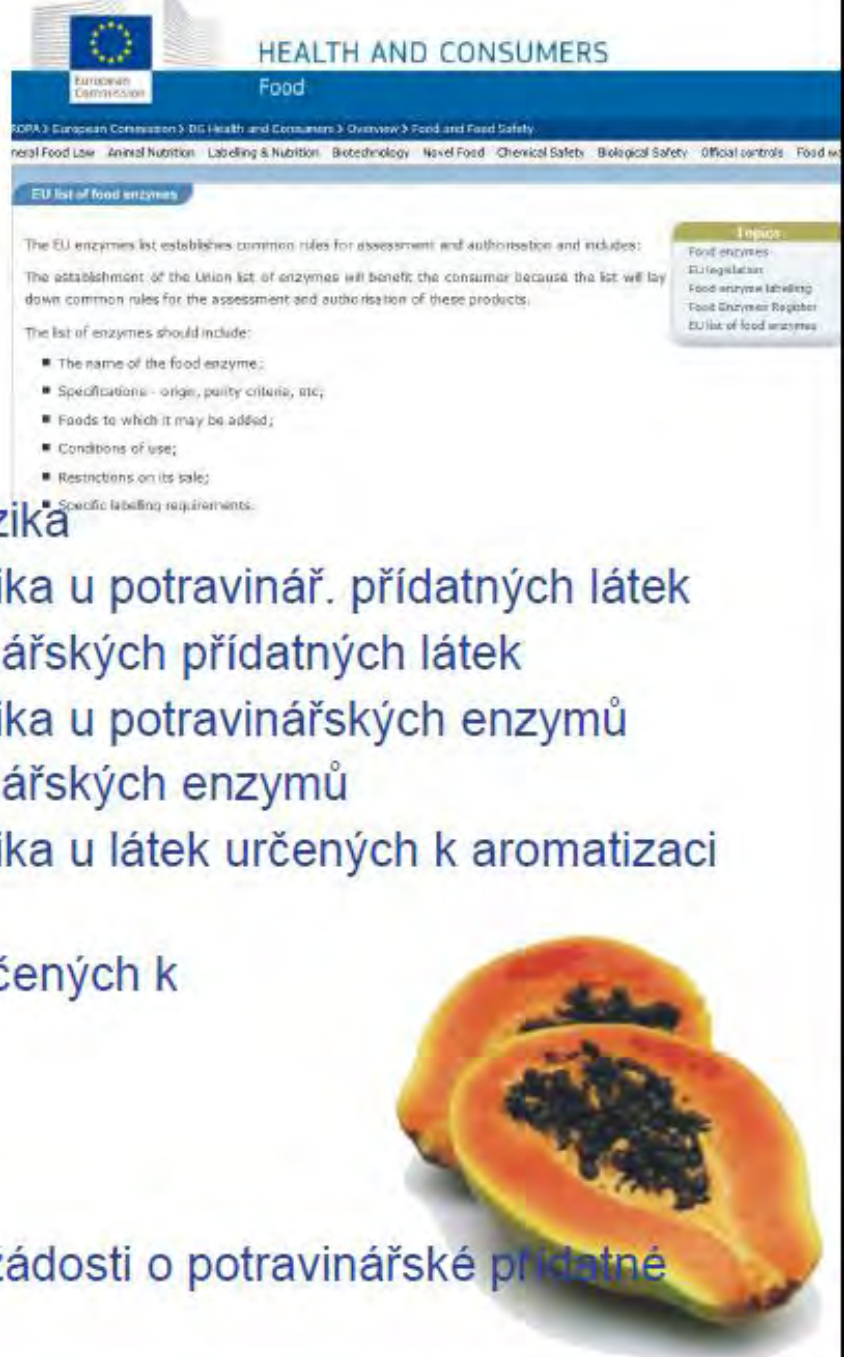

**Lhůta prodloužena o další
2 roky nařízením (EU) č.
1056/2012 (tj. 42 měsíců)**

➤ nařízení upravuje:

- obsah žádosti
- vypracování a podání žádosti
- správní údaje
- obsah údajů požadovaných pro posouzení rizika
- zvláštní údaje požadované pro posouzení rizika u potravinář. přídatných látek
- údaje požadované pro řízení rizika u potravinářských přídatných látek
- zvláštní údaje požadované pro posouzení rizika u potravinářských enzymů
- údaje požadované pro řízení rizika u potravinářských enzymů
- zvláštní údaje požadované pro posouzení rizika u látek určených k aromatizaci potravin
- údaje požadované pro řízení rizika u látek určených k aromatizaci potravin
- způsoby kontroly platnosti žádosti
- obsah stanoviska EFSA

➤ příloha nařízení – vzor průvodního dopisu k žádosti o potravinářské přídatné látky, enzymy a látky určené k aromatizaci

K přídatným látkám...

- evropská databáze potravinářských přídatných látek založená na celoevropsky jednotné a platné legislativě — spravovaná Evropskou komisí
- legislativní rámec založen balíčkem FIAP a doprovodnými nařízeními (např. č. 257/2010, č. 234/2011, č. 1129/2011, č. 1130/2011 a č. 1131/2011)
- pouze povolené přídatné látky (žádné "*nebezpečné*" ani "*škodlivé*")
- databáze na: https://webgate.ec.europa.eu/sanco_foods/main/?event=display
- vyhledávání aromat:
http://ec.europa.eu/food/food/chemicalsafety/flavouring/database/dsp_search.cfm
- lze vyhledávat podle názvu, E kódu nebo kategorie potravin
- u aromat lze vyhledávat podle různých klíčových slov
 - **POZOR** – stále vycházejí v Úředním věstníku EU revize příloh k přídatným látkám – naposledy nařízení (EU) č. 739/2013
 - ke konci roku 2012 → konsolidované znění nařízení (ES) č. 1333/2008

Aromata

- nařízení EP a Rady (ES) č. **1334/2008** ze dne 16. prosince 2008 o aromatech a některých složkách potravin vyznačujících se aromatickými vlastnostmi pro použití v potravinách nebo na jejich povrchu a o změně nařízení Rady (EHS) č. 1601/91, nařízení (ES) č. 2232/96 a č. 110/2008 a směrnice 2000/13/ES

- Evropská komise spustila diskusi o možnostech označování aromat na potravinách
- diskutují se možnosti např.:
 - označení „*bez umělých aromat*“
 - používání realistických vs. stylizovaných obrázků
 - označení „*jahodové aroma*“ při použití umělého aromatu
- nařízení Komise (EU) č. **872/2012** ze dne 1. října 2012, kterým se přijímá seznam aromatických látek, jak stanoví nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2232/96, a kterým se tento seznam vkládá do přílohy I nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1334/2008 a kterým se zrušuje nařízení Komise (ES) č. 1565/2000 a rozhodnutí Komise 1999/217/ES
- nařízení Komise (EU) č. **873/2012** ze dne 1. října 2012 o přechodných opatřeních týkajících se seznamu aromat a výchozích materiálů Unie uvedeného v příloze I nařízení (ES) č. 1334/2008

7. Jaká jsou pravidla pro označování slovy „bez umělých barviv“ ?

Někteří odběratelé zakazují výrobcům používat na obale informaci o tom, že jejich výrobek obsahuje přírodní aroma a barviva (tvrdí, že legislativa nedovoluje použít přírodní barviva, i když použítá barviva jsou přírodního původu; u aromat nemají problém, tam to lze); ovšem formulace bez umělých barviv je podle jejich názoru v pořádku.

PK ČR Podle našeho názoru jde o zásadní nepochopení platné legislativy. Je sice pravda, že platné nařízení k aromátům hovoří o přírodních aromatech, ale v žádném případě nelze ostatní předpisy extenzivně vykládat způsobem "co není povoleno, je zakázáno" - naopak, co není zakázáno, je de facto povoleno. I samotný přístup zmiňovaného odběratele si odporuje - na jednu stranu nepřipouští označení přírodní barvivo, protože jeho definice neexistuje, ale na druhou stranu označení bez umělých barviv akceptuje - ale ta nejsou také nikde definována. Pokud si vezmeme jednotlivé předpisy, všechny řeší povinnost danou látku správně označit, ale označení "bez" jde nad rámec příslušné legislativy, je dobrovolné a neregulované (samozřejmě s výjimkou případů, kdy právní předpis zakazuje pro určitou kategorii výrobků použití určité látky - pak to nelze na obalu takto "vyzdvihnout").

SZPI U označení typu „s přírodními barvivy“, „bez umělých barviv“ je situace u přídatných potravinářských látek v porovnání s aromaty, u kterých jsou nařízením (ES) č. 1334/2008 přesně stanoveny podmínky pro označení „přírodní“, mnohem složitější, neboť legislativa týkající se přídatných látek nerozlišuje „přírodní“ a „umělé“ nebo „syntetické“ přídatné látky. Označení typu „bez umělých barviv“, „přírodní barviva“ je výrobcí velmi často používáno, a to nejen u nás, ale i v zahraničí, a to zejména s ohledem na rostoucí zájem spotřebitelů o potraviny přírodního charakteru (zejména je zde snaha upozornit, že daná potravina – např. cukrovinka neobsahuje „azo-barviva“, u kterých musí být uvedeno upozornění na ovlivnění pozornosti a chování dětí). Tvzení „bez umělých barviv“ musí být pravdivé, nesmí uvádět spotřebitele v omyl.

Je nutné posoudit i případy, kdy by se mohlo jednat o porušení čl. 7 odst. 1 písm. c) nařízení 1169/2011.

Stávající situace v legislativě přídavných látek a aromat

EUR-Lex

➤ **veškeré aktuální informace v Úředním
věstníku EU pod číslem původního
předpisu a v bibliografickém soupisu**

ma je součástí portálu [Europe](#)

Info o EUR-Lexu | Mapa stránek | Časté otázky | Návodů | Kontakt | Užitečné odkazy | Právní up

EUR-Lex Přístup k právu Evropské unie

Čeština (cs)

[EUR-Lex Úvodní stránka](#) | [Jednoduché vyhledávání](#) | [Výsledky vyhledávání](#) | [Bibliografický soupis](#)

08R1333

[Přidat odkaz](#) (pro redakce)

Doplňující údaje: ☐ Dostupné jazyky a formáty ☐ Text (dvojazyčné zobrazení)

GO

[Bibliografický soupis 6 z 6](#) >

[Přidat odkaz](#)

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1333/2008 ze dne 16. prosince 2008 o potravinářských přídatných látkách (EÚO)

Úř. věst. L 354, 31.12.2008, s. 16–33 (BG, ES, CS, DA, DE, ET, EL, EN, FR, IT, LV, LT, HU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SL, FI, SV)

BG CS DA DE EL EN ES ET FI FR HU IT LT MT NL PL PT RO SK SL SV

**konsolidovaná verze
k 6.1.2013**

Pozměněno **téměřo předpisu**

Opraveno [32008R1333R\(01\)](#)

Opraveno [32008R1333R\(02\)](#)

Opraveno [32008R1333R\(03\)](#)

Opraveno [32008R1333R\(04\)](#)

Opraveno [32008R1333R\(05\)](#)

Pozměněno [32010R0238](#) Změna Příloha 5 od 20/07/2010

Pozměněno [32011R1129](#) Nahrazení Příloha II od 01/06/2011

Pozměněno [32011R1130](#) Nahrazení Příloha III od 02/12/2011

Pozměněno [32011R1131](#) Změna Příloha II od 02/12/2011

Pozměněno [32012R0232](#) Změna Příloha II od 01/06/2013

Pozměněno [32012R0380](#) Změna Příloha II od 24/05/2012

Pozměněno [32012R0470](#) Změna Příloha II od 25/06/2012

Pozměněno [32012R0471](#) Změna Příloha II od 25/06/2012

[2R0472](#) Změna Příloha II od 25/06/2012

[2R0570](#) Změna Příloha II od 19/07/2012

[2R0583](#) Změna Příloha II od 23/07/2012

[2R0675](#) Změna Příloha II od 13/08/2012

[2R1049](#) Změna Příloha II od 29/11/2012

[Příloha II P.E.17.1](#) od 03/12/2012

[2R1147](#) Změna Příloha II od 25/12/2012

[2R1148](#) Změna Příloha II od 25/12/2012

[2R1149](#) Změna Příloha II od 25/12/2012

[2R1166](#) Změna Příloha II od 28/12/2012

[3R0025](#) Změna Příloha II od 06/02/2012

[3R0025](#) Změna Příloha III od 06/02/2012

[3R0244](#) Změna Příloha III od 09/04/2013

[3R0256](#) Změna Příloha III od 10/04/2013

Pozměněno [32013R0438](#) Změna Příloha II od 03/06/2013

Pozměněno [32013R0509](#) Změna Příloha II od 24/06/2013

Pozměněno [32013R0510](#) Změna Příloha I od 24/06/2013

Pozměněno [32013R0510](#) Změna Příloha II od 24/06/2013

Pozměněno [32013R0510](#) Změna Příloha III od 24/06/2013

Pozměněno [32013R0723](#) Změna Příloha II P. 3 od 16/08/2013

Pozměněno [32013R0738](#) Změna Příloha II P. E od 20/08/2013

Pozměněno [32013R0739](#) Změna Příloha II P. B od 20/08/2013

32008R1334

Stálý odkaz (pro záložky) **Doplňující údaje:** ☐ Dostupné jazyky a formáty ☐ Text (dvojazyčné zobrazení)

< Bibliografický soupis 6 z 6 >

Název a odkaz

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1334/2008 ze dne 16. prosince 2008 o látkách určených k aromatizaci a některých složkách potravin vyznačujících se aromatem pro použití v potravinách nebo na jejich povrchu a o změně nařízení Rady (EHS) č. 1601/91, nařízení (ES) č. 2232/96 a č. 110/2008 a směrnice 2000/13/ES (Text s významem pro EHP)

Úř. věst. L 354, 31.12.2008, s. 24. ES (BG, ES, CS, DA, DE, ET, EL, EN, FR, IT, LV, LT, HU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SL, SV)

HR.ES Kapitola 15 Svazek 012 S. 218 - 234

BG CS DA DE EL EN ES ET FI FR HU IT LT LV MT NL PL PT RO SK SL SV

► Pozměněno těmito předpisy:Opraveno [32008R1334R\(02\)](#)Opraveno [32008R1334R\(03\)](#)Opraveno [32008R1334R\(04\)](#)Opraveno [32008R1334R\(05\)](#)Pozměněno [32011R1169](#) Částečné zrušeníPozměněno [32012R0872](#) Vložení Znění Příloha I od 22/04/2013Pozměněno [32013R0545](#) Změna Příloha I P.A od 16/06/2013**► Konsolidované verze (pdf)**[2009-01-20](#)[2013-04-22](#)

Zdravotní a výživová tvrzení na potravinách

Nařízení EP a Rady (ES) č. 1924/2006 o výživových a zdravotních tvrzeních při označování potravin

- harmonizovaná pravidla pro používání zdravotních a výživových tvrzení (jako např. "nízký obsah tuku", "s vysokým obsahem vlákniny" apod.) na potravinách založená na nutričních profilech

podmínky pro
používání nutričních
a zdravotních tvrzení

- zajistit, že každé tvrzení učiněné na obalu potravin je jasné, správné a založené na obecně přijímaných vědeckých důkazech – umožní spotřebiteli informovanou a smysluplnou volbu potravin a nápojů, zároveň by mělo přispět k větší ochraně lidského zdraví

pouze, pokud jsou
vědecky podložena
a srozumitelná pro
spotřebitele

- zajistit férovou soutěž, propagaci a inovace v oblasti potravin, podporuje volný oběh výrobků, na nichž jsou uváděna tvrzení, v rámci EU
- Věstník Ministerstva zdravotnictví ČR ze září 2007
 - „Oznámení o seznamu vnitrostátních sdružení odborníků v oblasti lékařství, výživy nebo dietologie podle článku 11 Nařízení (ES) č. 1924/2006 o výživových a zdravotních tvrzeních při označování potravin“

Obecné zásady

Výživová a zdravotní tvrzení jsou přípustná, pokud:

- bylo prokázáno, že substance, ke které se tvrzení vztahuje má příznivý výživový nebo fyziologický účinek
- tato substance v produktu obsažena v množství, které vyvolává uváděný účinek
- substance se vyskytuje ve formě, kterou lidský organismus může využít
- lze předpokládat, že ji porozumí průměrný spotřebitel
- množství produktu, o němž lze oprávněně předpokládat, že bude konzumováno obsahuje množství substance, které vyvolává uváděný účinek

Výživová a zdravotní tvrzení **nesmí**:

- být nepravdivá, dvojsmyslná nebo klamavá
- vyvolávat pochybnosti o bezpečnosti nebo výživové přiměřenosti jiných potravin
- nabádat k nadměrné konzumaci určité potraviny
- uvádět nebo naznačovat, že vyvážená a různorodá strava nemůže obecně zajistit přiměřené množství živin
- odkazovat na změny tělesných funkcí, které by mohly u spotřebitelů vzbuzovat strach a to jak pomocí textu, tak obrazově, graficky nebo symbolicky

Zdravotní tvrzení – zvláštní podmínky

Zdravotní tvrzení jsou přípustná, pouze pokud je na jejich označení (stačí na etiketě) nebo v reklamě uvedeno

➤ sdělení o významu různorodé a vyvážené stravy a zdravého životního stylu

➤ množství potravy a způsob konzumace potřebné k dosažení uváděného účinku

➤ upozornění pro osoby, které by se měly vyhnout konzumaci této potravy

➤ vhodné varování, pokud nadměrná konzumace daného produktu může ohrozit zdraví

Nepřípustná zdravotní tvrzení

➤ tvrzení naznačující, že nekonzumováním dané potravy by mohlo být ohroženo zdraví

➤ tvrzení, která odkazují na míru nebo množství úbytku hmotnosti
➤ odkazují na *onemocnění*

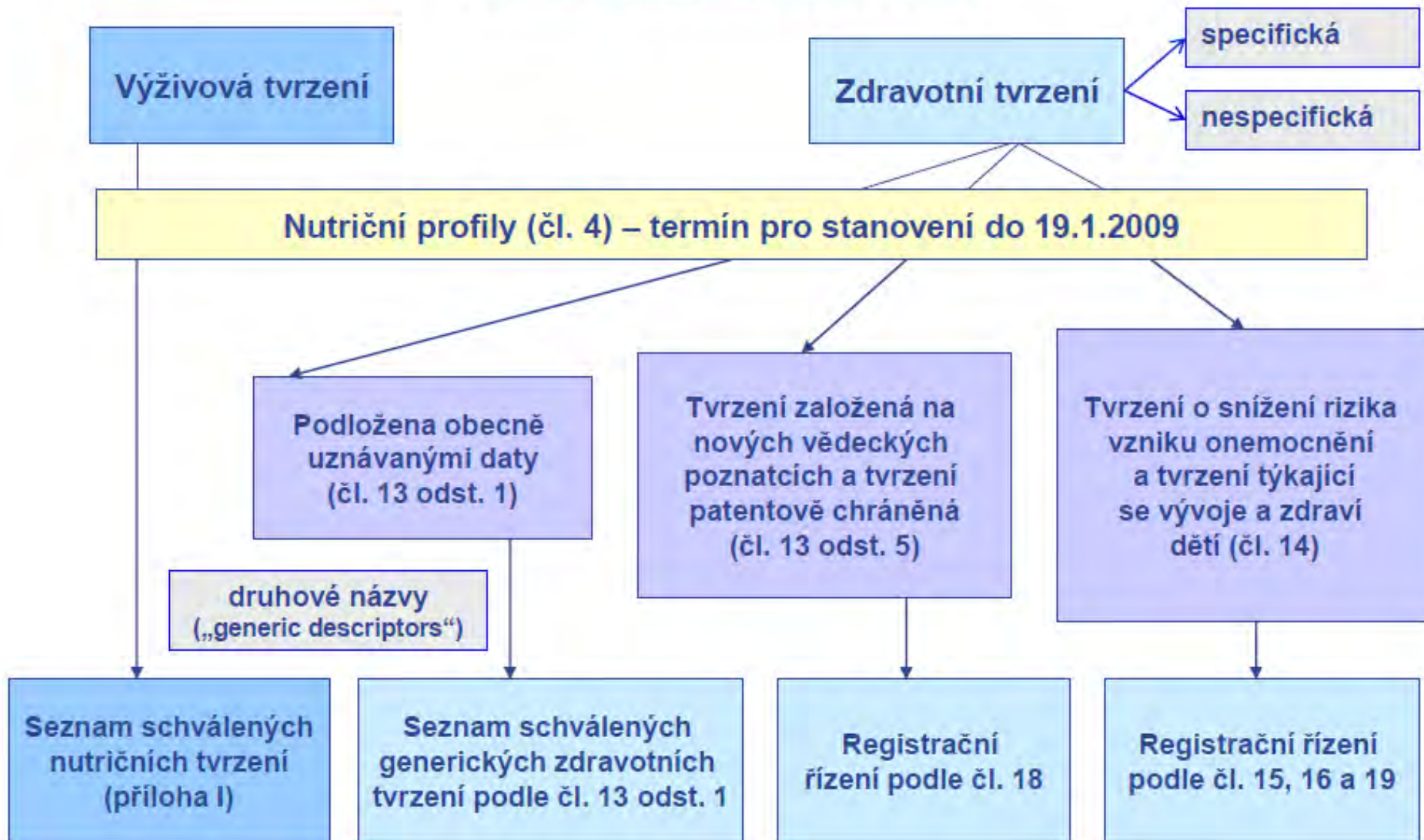
➤ tvrzení odkazující na názory odborníků ve zdravotnictví a sdružení, pokud nejsou na národním pozitivním seznamu

!!! NEPŘÍPUSTNÉ informace:

- potravinu vhodná k prevenci
- zmírnění nebo léčení zdravotní poruchy
- k lékařským účelům

DOPORUČENÍ může dávat pouze: Česká lékařská komora, Česká stomatologická komora, Česká lékárnická komora, Česká lékařská společnost J.E.Purkyně (a její odborné spol.), Společnost pro výživu, + doplnění Společnosti pro probiotika a prebiotika a Společnost tělovýchovného lékařství

Princip nařízení 1924/2006

Povolená výživová tvrzení

- s nízkou / sníženou energetickou hodnotou, bez energetické hodnoty
- s nízkým obsahem tuku, bez tuku
- s nízkým obsahem nasycených tuků, bez nasycených tuků
- s nízkým obsahem cukrů, bez cukrů, bez přídavku cukrů
- s nízkým obsahem sodíku / soli, s velmi nízkým obsahem sodíku / soli
- bez sodíku nebo bez soli
- zdroj vlákniny, s vysokým obsahem vlákniny
- zdroj bílkovin, s vysokým obsahem bílkovin
- zdroj (název vitamínu / vitamínů) nebo (název minerální látky / minerálních látek)
- s vysokým obsahem (název vitamínu / vitamínů) nebo (název minerální látky / minerálních látek)
- obsahuje (název živiny nebo jiné látky)
- se zvýšeným obsahem (název živiny), se sníženým obsahem (název živiny)
- light / lite (lehký), přirozeně / přirozený
- zdroj omega 3-mastných kyselin
- s vysokým obsahem omega 3-mastných kyselin
- s vysokým obsahem mononenasycených tuků
- s vysokým obsahem polynenasycených tuků
- s vysokým obsahem nenasycených tuků
- bez přídavku sodíku / soli

Vitaminy a minerální látky, které mohou být uváděny, a jejich doporučené denní dávky (RDA)

Vitamin A (μg) 800
Vitamin D (μg) 5
Vitamin E (mg) 12
Vitamin K (μg) 75
Vitamin C (mg) 80
Thiamin (mg) 1,1
Riboflavin (mg) 1,4
Niacin (mg) 16
Vitamin B6 (mg) 1,4
Kyselina listová (μg) 200
Vitamin B12 (μg) 2,5
Biotin (μg) 50
Kyselina pantothenová (mg) 6

Draslík (mg) 2 000
Vápník (mg) 800
Fosfor (mg) 700
Hořčík (mg) 375
Železo (mg) 14
Zinek (mg) 10
Měď (mg) 1
Mangan (mg) 2
Fluor (mg) 3,5
Selen (μg) 55
Chrom (μg) 40
Chlor (mg) 800
Molybden (μg) 50
Jod (μg) 150

Zpravidla má být při stanovení významného množství uvažováno 15 % RDA, uvedené v této příloze, obsažených ve 100 g nebo 100 ml nebo v 1 balení, pokud toto balení obsahuje pouze jednu porci.

Aktuální stav

Nařízení Komise (EU) č. 432/2012 ze dne 16. května 2012, kterým se zřizuje seznam schválených zdravotních tvrzení při označování potravin jiných než tvrzení o snížení rizika onemocnění a o vývoji a zdraví dětí

16. května 2012

5. června 2012

14. prosince 2012

↑
publikace v
Úředním
věstníku EU

↑
vstup v
platnost

↑
účinnost

EK připravila
návrh dalšího
seznamu
povolených ZT

Aktuální stav

Nařízení Komise (EU) č. 536/2013 ze dne 11. června 2013, kterým se mění nařízení (EU) č. 432/2012, kterým se zřizuje seznam schválených zdravotních tvrzení při označování potravin jiných než tvrzení o snížení rizika onemocnění a o vývoji a zdraví dětí

12. června 2013

2. července 2013

2. ledna 2014

↑
publikace v
Úředním
věstníku EU

↑
vstup v
platnost

↑
účinnost

Nyní povoleno pouze 222 + 6 zdravotní tvrzení podle čl. 13 odst. 1..... + „on hold“ tvrzení

	Podmínky používání tvrzení	Podmínky používání a/nebo omezení používání potraviny a/nebo doplňující sdělení nebo varování	Číslo EFSA Journal	Číslo příslušné položky souhrnném seznamu předloženém úřadu EFSA k posouzení
Kyselina dokosaheksaenová (EPA/DHA)	Kyselina dokosaheksaenová přispívá k normální činnosti srdce	Tvrzení smí být použito pouze u potravin, které jsou přinejmenším zdrojem EPA a DHA podle vymezení v tvrzení ZDROJ OMEGA-3 MASTNÝCH KYSELIN na seznamu v příloze nařízení (ES) č. 1924/2006. Aby bylo možné tvrzení použít, musí být spotřebitel informován, že příznivého účinku se dosáhne při přívodu 250 mg EPA a DHA denně.	2010;8(10):1796 2011;9(4):2078	504, 506, 516, 523, 538, 703, 1126, 1313, 1324, 1325, 510, 61360
Kyselina linolová	Kyselina linolová přispívá k udržení normální hladiny cholesterolu v krvi	Tvrzení smí být použito pouze u potravin, které poskytují nejméně 1,5 g kyseliny linolové (LA) na 100 g a 100 kcal. Spotřebitel musí být informován, že příznivého účinku se dosáhne při přívodu 10 g LA denně.	2009, 7(9):1276 2011;9(6):2235	489, 2899
Kyselina olejová	Nahrazení nasycených tuků nenasycenými tuky ve stravě přispívá k udržení normální hladiny cholesterolu v krvi. Kyselina olejová je nenasycený tuk.	Tvrzení smí být použito pouze u potravin s vysokým obsahem nenasycených mastných kyselin podle vymezení v tvrzení S VYSOKÝM OBSAHEM NENASYCENÝCH TUKŮ na seznamu v příloze nařízení (ES) č. 1924/2006.	2011;9(4):2043	673, 728, 729, 1304334
Kyselina pantothenová	Kyselina pantothenová přispívá k normálnímu energetickému metabolismu	Tvrzení smí být použito pouze u potravin, které jsou přinejmenším zdrojem kyseliny pantothenové podle vymezení v tvrzení ZDROJ [NÁZEV VITAMINU/VITAMINŮ] NEBO [NÁZEV MINERÁLNÍ LÁTKY/MINERÁLNÍCH LÁTEK] na seznamu v příloze nařízení (ES) č. 1924/2006.		
Kyselina pantothenová	Kyselina pantothenová přispívá k normální syntéze a metabolismu steroidních hormonů, vitamínu D a některých neurotransmiterů	Tvrzení smí být použito pouze u potravin, které jsou přinejmenším zdrojem kyseliny pantothenové podle vymezení v tvrzení ZDROJ [NÁZEV VITAMINU/VITAMINŮ] NEBO [NÁZEV MINERÁLNÍ LÁTKY/MINERÁLNÍCH LÁTEK] na seznamu v příloze nařízení (ES) č. 1924/2006.		

!!! POZOR – pravidla platí pro:

- označování
- reklamu
- prezentaci potraviny
- ochranné známky, obchodní značky a reklamní názvy

EU Register of nutrition and health claims made on foods

The EU Register is for information only, showing:

- Permitted nutrition claims and their conditions of use
- Authorised health claims, their conditions of use and applicable restrictions, if any;
- Non-authorised health claims and the reasons for their non-authorisation;
- EU legal acts for the specific health claims;
- National measures mentioned in Art. 23(3) of Regulation EC 1924/2006

The Commission will update the EU Register when required, namely upon adoption of EU decisions on applications for claims or on changes to conditions of use and restrictions.

EU Register of Nutrition and Health claims

Claims not in the EU Register

A number of submitted health claims do not appear in the EU Register:

- Health claims submitted as Article 13(1) "Food for special dietary purposes"
- Health claims not related to human health

Health claims subject to individual authorisation procedure

- Claims based on new scientific evidence and/or including a request for the protection of proprietary data - Article 13(5)
- Claims referring to the reduction of a risk factor in the development of a disease - Article 14(1)(a)
- Claims referring to children's development and health - Article 14(1)(b)

The Commission makes publicly available comments it has received from applicants and the public (according to Article 16(6) of Regulation) until it makes a decision on the relevant health claim.

Processing of personal data is handled according to Regulation (EC) No 45/2001 and a specific privacy statement

You can see health claims for which a decision has been taken on the EU Register:

Search criteria

Search:

EFSA Opinion reference:

EFSA reference year:

EFSA Opinion receipt date:

EFSA opinion reference

EFSA reference year

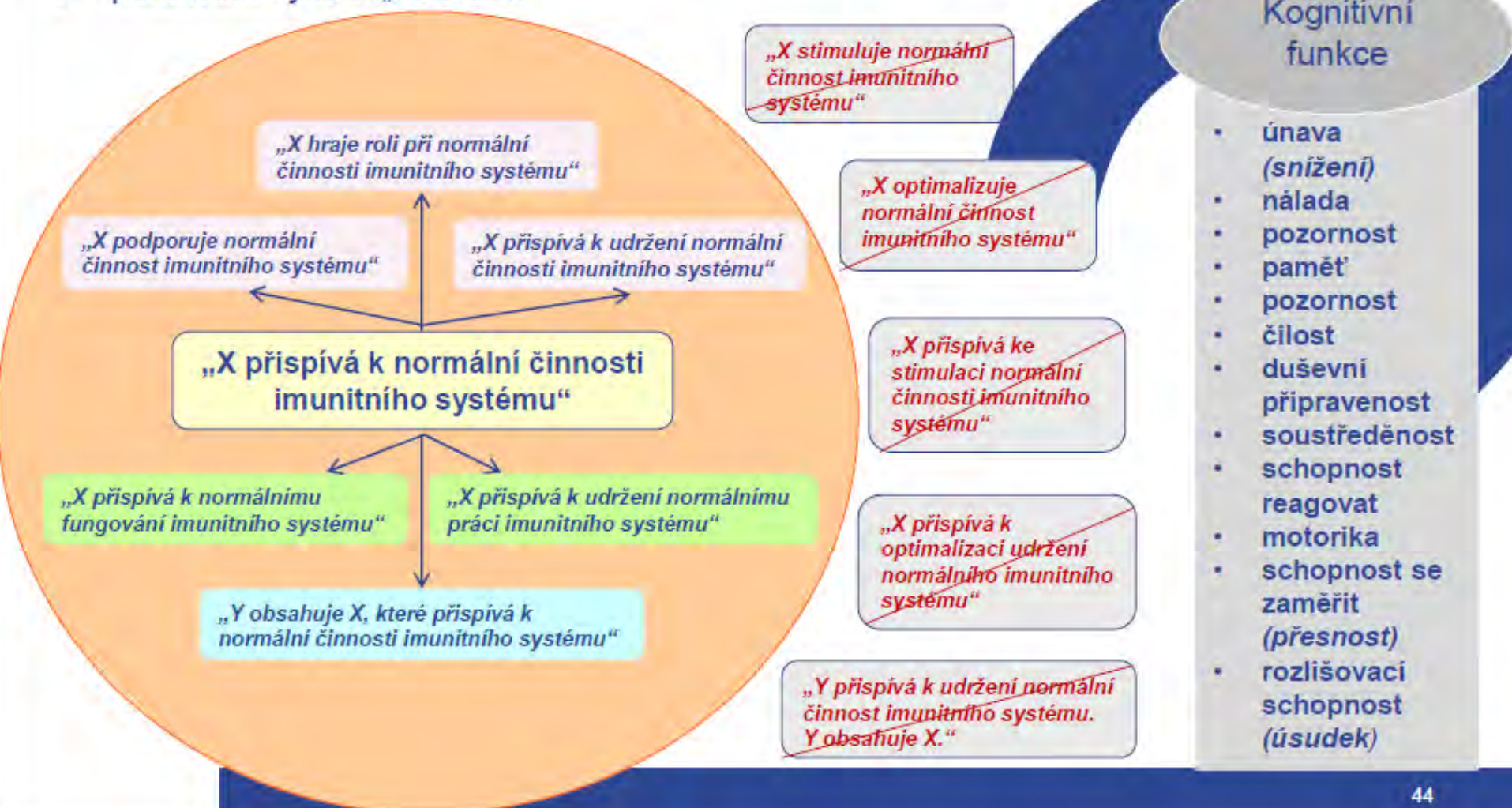
EFSA opinion receipt date

The table will automatically refresh based upon the selections you make.

Clear filters

Flexibilita slovního vyjádření

- dokument http://www.mzcr.cz/Verejne/dokumenty/flexibilita-zdravotnich-tvrzeni_7541_2643_5.html
- modifikovaný text musí mít pro spotřebitele stejný význam jako text schválený
- používání výrazu „normální“

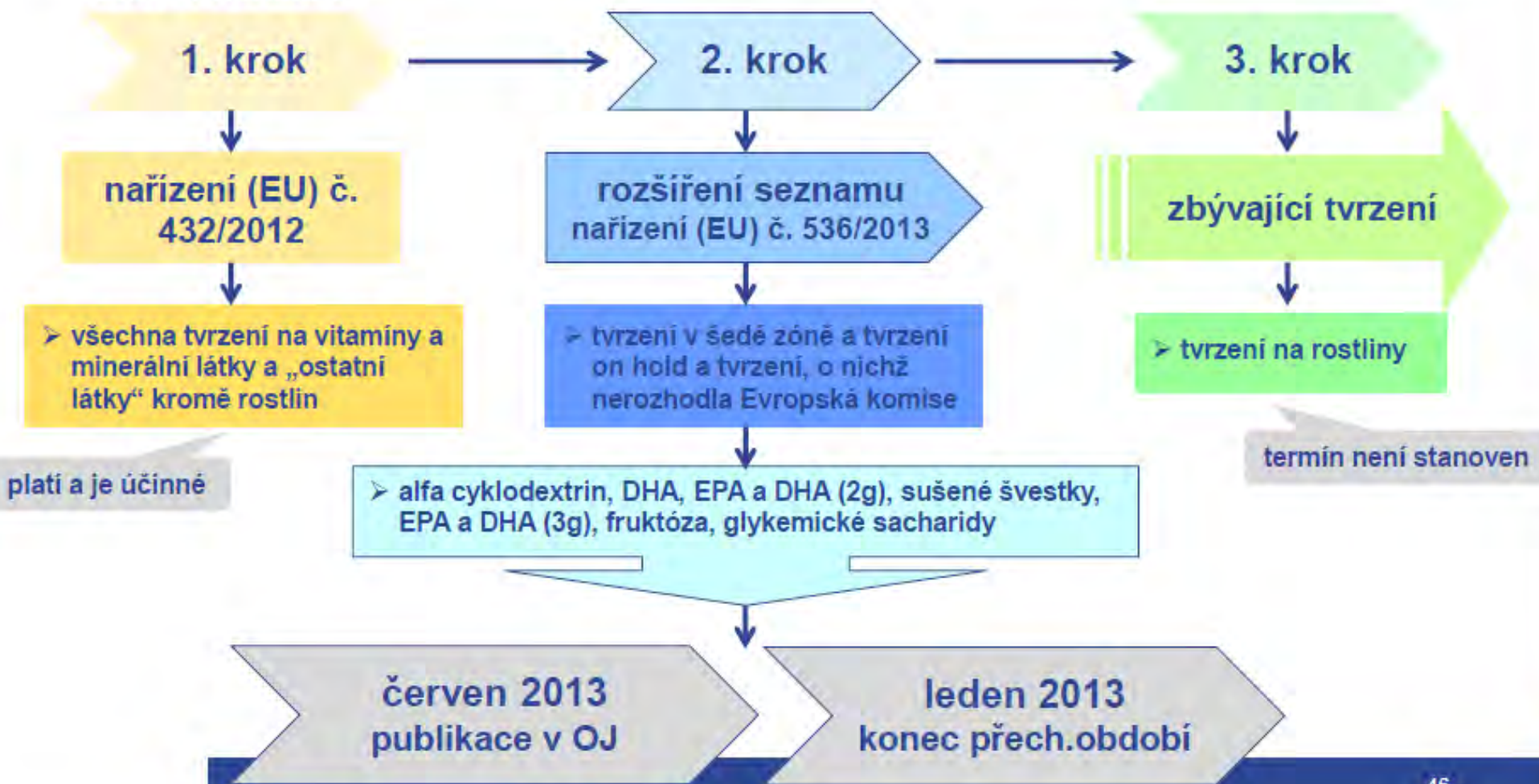

Jak tedy se zdravotními tvrzeními zacházet ?

- odkázat na souvislost potravin y se zdravím lze pouze zprostředkovaně přes látku, která je v potravíně obsažená;
- neuvádět zdravotní tvrzení, která přisuzují minerálním látkám a vitamínům vlastnosti týkající se prevence léčby nebo vyléčení lidských onemocnění nebo na tyto vlastnosti odkazují
- používat pouze schválená zdravotní tvrzení – slovní flexibilita vyjádření
- možnost využít tvrzení nespadaající do rámce nařízení (ES) č. 1924/2006 – za předpokladu pravdivosti, doložitelnosti + zákaz klamání spotřebitele
- možnost individuálně schválit zdravotní tvrzení podle čl. 13 odst. 5
- možnost změny seznamu podle čl. 13 odst. 3 z podnětu EK nebo na žádost členského státu
- jiné možnosti komunikace tvrzených účinků – mimo rámec nařízení (ES) č. 1924/2006
 - ALE – tvrzení o produktu uváděná na webových stránkách v souvislosti s jeho nabídkou spotřebiteli spadá do režimu nařízení (ES) č. 1924/2006

Další rozšíření seznamu

- stále zůstává seznam „on hold“ tvrzení (rostliny) a tvrzení tzv. v šedé zóně (probiotika a tvrzení s nedostatkem informací)
- aktuální stav přijímání evropského seznamu schválených zdravotních tvrzení podle čl. 13 odst. 1 nařízení:

Přístup k některým tvrzením na potravinách

➤ pracovní skupina při MZe

„zdravá potravina“, „zdravější potravina“, „pro dobré zdraví“, „cesta ke zdraví“, „denně pro zdraví“, „zdravý životní styl“

nespecifické
zdravotní tvrzení

„plus vápník“, „s vápníkem“, „obsahuje vápník“, „+ vápník“

výživové tvrzení

„obsahuje probiotika“, „obsahuje prebiotika“, „obsahuje probiotickou vlákninu“

zdravotní tvrzení

„obsahuje antioxidanty“

zdravotní tvrzení

„obsahuje inulin“

výživové tvrzení

„se sníženým obsahem laktózy“

výživové tvrzení

„bez laktózy“

informace o nepřítomnosti
alergenu

„s bifidokulturou“

informace o přítomnosti
složek v potravě

„s nízkým glykemickým indexem“, „GI + číselná hodnota“

dobrovolná informace

Užitečné odkazy

www.foodnet.cz

www.gda.cz

www.nutricnibublina.cz

www.mze.cz

www.agronavigator.cz

<http://www.szpi.gov.cz/>

<http://www.biospotrebitel.cz/page.php?selected=1275>

<http://ec.europa.eu/agriculture/quality/door>

http://ec.europa.eu/index_cs.htm

<http://eur-lex.europa.eu/cs/index.htm>

<http://www.europarl.europa.eu/>

http://www.efsa.europa.eu/EFSA/efsa_locale-1178620753812_home.htm

<http://www.gdafacts.eu/asp2/guideline-daily-amounts.asp>

www.eufic.org

DĚKUJI ZA POZORNOST

Mgr. Markéta Chýlková

Potravinářská komora České republiky

**Federation of the Food nad Drink Industries
of the Czech Republic**

Počernická 96272, 108 00 Praha 10 – Malešice

tel./fax: (+420) 296 41 11 87

info: <http://www.foodnet.cz>

mail: foodnet@foodnet.cz, chylkova@foodnet.cz